

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnstvu prejemam:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Inbaja vsak dan zvečer izvenoma nedelje in praznika.

Inserti veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:
celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede insertov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica: št. 5 telefon št. 85

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . . K 24— | Četrto leto . . . K 6—
Pol leta . . . 12— | En mesec . . . 2—

V upravnstvu prejemam na mesec K 1:90.

Splošnim po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 25— | Četrto leto . . . K 6:50
Pol leta . . . 13— | En mesec . . . 2:30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpsilje o pravem času.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“.

Za spravo na severu in jugu.

V nobeni državi v Evropi ne vladajo tako razorne razmere, kakor v avstro-ogrski monarhiji. Morda bo kdaj na Ruskem nacionalno vprašanje povzročilo še težje razmere, a danes ni nikjer tako kakor pri nas, saj Turčije vendar ni mogoče smatrati za pravo evropsko državo. Kdor objektivno premore razmere, ima vtisk, da je naša monarhija podobna mogočnemu poslopju, ki ima pa tako slabe temelje in tako prepelele tramove, da zamore že majhen potres povzročiti strahovito katastrofo. Državopравни temelji avstro-ogrskemu monarhiji so nevdržljivi, narodnostna nasprotja razjedajo državo, socialni problemi pritiskajo nanjo z vso silo. Zdaj pa so k temu še prišle strahovite finančne stiske — pomanjkanje denarja obeta v zvezi s pasivno trgovinsko bilanco gospodarsko krizo, kakršna je zadela državo l. 1873. in je postal zunanjepolitični položaj skrajno kritičen.

Ni dvoma, da bi bila država danes gospodarsko močnejša, finančno trdnjša in bi imela trdnjšo pozicijo v vseh slučajih zunanjih zapletljivost, če bi bili avstrijski državni znali ustvariti vsaj v narodnostnem oziru druge razmere. Toda avstrijska uprava, ki jo je že Napoleon I. zaničeval, da je protistrup proti dobrim postavam, je ostala vedno zvesta — sama sebi. Vedno je vladala po principih, ki jih je oster jezik stisnil v kratko, a jedrnatu rečenico »Absolutismus, gemildert durch Schlamperei« in tej upravi se je največ zahvaliti, da je država gospodarsko in finančno zaostala in da je na zunanji tako težavni položaji.

Sila razmer je povzročila, da skušajo zdaj doseči spravo med Čehi in med Nemci. Samo sila razmer pripravi odločilne kroge avstrijske, da se lotijo kakšnega problema in še to vedno le — polovičarsko. Nikdar se niso krepko in energično lotili kakšnega problema v celoti, vedno samo »fortwursteln«. Ko so jim Poljaki zrasli čez glavo, so z njimi sklenili narodnostno spravo po principu: mi vam izročimo na milost in nemilost Maloruse, vi pa nam prepustite Čeha in Slovence, da jih bomo davili. Ko so jih Madžari ugnali v kozji rog, so se z njimi pobotali zopet po istem načelu: mi vam damo pod nož Hrvatje, Jelačičeve Hrvate, Rumune, Srbe, Slovake in Nemce, vi pa nam dajte proste roke v Cislitvanski.

Zdaj je sila razmer zopet taka, da ni mogoče naprej. In zdaj bi zopet radi po starem receptu postopali. Med Čehi in med Nemci bi radi napravili spravo in mislijo, da bo s tem konec vseh težav in da bo s tem narodnostno vprašanje spravljeno iz sveta. In nič jih ne ženira, da ostane nerešeno malorusko vprašanje in slovensko vprašanje, da ostane velikanski spor med Madžari in Hrvati, da visi državopravno razmerje Bosne do države v zraku in da je udeleževanje avstrijskih interesov na Balkanu prazna pena, dokler se ne upira ob uzadovoljene Jugoslovane.

Spravna pogajanja med Čehi in med Nemci so sicer odgojena, a pretrgana še niso in vse kaže, da se bodo Čehi in Nemci vendar še našli. Ves čas teh pravih pogajanj so Nemci alpskih dežel zavzemali sta-

lišče, ki kaže samo njihovo skrajno omejeno obzorje. Ves čas delajo »Kirchturmpolitik«, ves čas le trobijo, da se na jugu na noben način ne sme rešiti narodnostno vprašanje, potem kake sprave, kakor se pripravljajo na Češkem.

Zdaj se je med nemškimi politikami iz alpskih dežel pojavila bela vrana. Ta bela vrana je nemško - nacionalni poslanec dr. Stölzel. Na nekem shodu v Solnogradu se je dr. Stölzel zavzel za to, da se čim prej doseže sprava ne le med Čehi in med Nemci, nego tudi med Poljaki in Malorusi in tudi med Slovenci in med Nemci. Za spravo se je dr. Stölzel zavzel iz ozirov na potrebo in na korist celokupne države.

Na vsak način mora biti ta dr. Stölzel pogumen mož, da se je upal odkrito nastopiti zoper zaslepljeno in zakrnelo politiko alpskih Nemcev. Prepričani pa smo, da ne bo našel prijaznega odmeva. Ti alpski Nemci žive v mislih, da je sprava s Slovenci nepotrebna in da bodo Slovence na salati snedli, vse nemško do Trsta — to je parola teh nemških šovinistov, ki jih vodijo Marckhi, Dobernigi in Wastiani, in zato nečijo nič slišati o kaki spravi. Stölzel jim je sicer svetoval, da je bolje, skleniti spravo zdaj, kakor pozneje, kar pomeni, da jo lahko zdaj doseže ceneje, kakor jo bodo čez leta. Toda politika alpskih Nemcev stoji pod vplivom kavarniških bornirancev mariborskih, celjskih in celovških ter pangermanskih Jakobincev v Gradcu in zato ne dvomimo, da Stölzelovih besed ne bo nihče uvaževal.

Mi registriramo Stölzelov nastop le kot značilen pojav in kot dokaz, da se tudi med nemškimi politikami iz alpskih dežel dobi kaka — bela vrana, ki uvideva, da zasleduje nemška politika fantom, ko misli na germanizacijo in podjarmljenje. Z nastavljanjem nemških uradnikov v slovenskih krajih, z ustanavljanjem nepotrebnih nemških učnih zavodov, sploh z umetnim krepjenjem nemškega življa ne bodo uničili Slovencev in jih ne bodo germanizirali. V slovenskem narodnem življenju imamo danes veliko krizo, kulturno in gospodarsko krizo — če nas ta ne uniči, nas tudi alpski Nemci ne bodo potlačili.

Zavedamo se prav dobro, da bo

Stölzelov nastop ostal brez posledic. Nemci še mislijo, da nas bodo spravili pod svoj podplat in zato nečijo o kaki spravi ničesar slišati. Sprava bo pa sklenjena prej ali slej, če se bo slovenski narod notranje konsolidiral in zadobil tako moč, da bo Nemce in vladno lahko prisilil, skleniti pošteno spravo na podlagi pravičnosti in ravnopravnosti. Če zdaj Nemci spravo odklanjajo, je to njihova stvar, po zakonih narave je opravičeno pričakovati, da se bodo razmere pri nas razvile ravno tako, kakor so se na Češkem, morda pojde celo hitreje, kajti če hoče monarhija na jugu kaj veljati, se mora opirati ob Jugoslovane, ker drugače ne gre in ne gre, pa naj bo to različnim nemškim šovinistom prav ali ne prav.

Prodiranje nemštva ob Južni železnici.

V Celju, 3. julija.

Morda ni povsem umestno ravno sedaj govoriti o tako resni stvari kakor je sistematično prodiranje Nemštva ob spodnještajerskih progah Južne železnice. Saj je cel politični svet prucel negotiis, zlasti naši prezaslužni ljudski zastopniki se odidujejo od težavnega delovanja za narod po toplicah. Ali dva nagiba sta me vendar k temu članku napotila. V »Slov. Narodu« smo pred kratkim obširno govorili o germanizaciji, katero uganja uprava c. kr. priv. Južne železnice med svojimi uradniki in uslužbenci — in baš te dni je zopet prišla lepa občina ob glavni progi Južne železnice, Peki, popolnoma v nemške roke. Glavno glasilo vodilne spodnještajerske slovenske stranke je odpravilo to žalostno dejstvo z duhovito opazko: Peki je pač pekei. Ali ni žalostno gledati berača, ki v pozni bogataši pravi: Male izgube me ne bole? Ali kakor ta berač, mislijo očitno vodilni krogi slovenskega ljudstva na Spodnjem Štajerskem.

Med gornjima nagiboma, ki sta me k temu članku napotila, obstoji gotovo neka notranja vez: zato mi je govoriti v tem članku o posledicah, ki jo ima pomemčenje uradništva in uslužbencev na Južni železnici na slovensko okolico, na občine, v kate-

rih leže postaje, in kako si Nemštvo iz teh občin dela mogočne trdnjave na svoji zmagonosni poti pred slovenskega Sp. Štajerskega do Save. Za enkrat je na vrsti samo naša domovina; Kranjsko bo že kasneje dozorilo. Ako pregledamo oni kos glavne južnoželeznične proge, ki teče po Sp. Štajerskem, vidimo, da so glavne prometne točke sledeči kraji: Spilfeld, Maribor, Pragersko, Peki-Poljčane, deloma Grobelno, Celje, Zidani most. Poglejmo dalje: Spilfeld sam z okolico je danes že popolnoma pomemben in tvori z zagrizeno nemško-nacionalnim železniškim uradništvom in uslužbenstvom krepko oporo šentiljskim Švabom. Na postaji sami in v bližnjih gostilnah ne slišiš besede slovenski; naš človek, ki pride sem, si pomaga s slabo nemščino in se prav nič ne zaveda, da bi moral biti tod že merodajen slovenski vpliv. Maribor je nemški z okolico vred. Vedno širje je tu krog nemškega jezikovnega, gospodarskega, političnega in kulturnega vpliva. Slovenske manjšine so podobne sneženim otočicem, katere topi vroče solnce spomladanskega dneva. Sanjarimo o tem, da bi bil Maribor kulturno, politično in gospodarsko stališče spodnještajerskih Slovencev; ali, bože moj, kaka teorija je to in kaka žalostna istina! Gremo dalje do Pragerskega. Tam sem slišal pred nekaj dnevi, da so se najnižji uslužbenci pozdravljali s »heilom«. Uradništvo se zlasti tu, na tem velikem prometnem križišču, zaveda svojega nemškonalionalnega poslanstva. Na slovensko besedo ti ne postrežejo niti v gostilni, niti pri blagajni. Teden za tednom, mesec za mesecem se tu gode jezikovni konflikti, a nismo še slišali, da bi se kak naš državni poslanec le zganil! Zlasti preganjajo uradniki boljše oblečene slovenske ljudi, če uveljavljajo svoje jezikovne pravice: so to uradniki, učitelji, trgovci. Ali ti spadajo v vrste prokletih »liberalcev« — zato za nje pri današnjem političnem kurzu na Spodnjem Štajerskem ni obrambe, in zaščite. Končno se bodo tudi taki ljudje naveličali — kdo bi se pa večno izpostavljati škodi in celo obsojam? Posnemajmo katoliško - narodne kmetje, zavedne delavce in na Sp. Štajerju gospodujoče duhovne in — govorimo nemški! Na Pragerskem se nahaja dobra nemška šola in samo vprašanje časa je, da

LISTEK.

Na kmetih.

(Dalje.)

Ko sem prišel po stopnicah je krčmarica z zadovoljstvom vzela na znanje, da mi soba ugaja ter me zapuho vprašala: »No, gospod, kaj bo do pa pili.« Ravno to sta me vprašali tudi natakara in kuhinjska Mica, a jaz se nisem dal ujeti v to past in sem si šel najprej ogledat vas.

Troje »znanih« poslopij ima ta kraj, farovž, pošto in šolo. Cerkev je stara, farovž je nov; cerkev je majhna, farovž je velik. Streljaj nad farovžem stoji borne razvaline nekdanjega gradu. Krčmar mi je povedal, da so pod temi razvalinami našli »skelet«, ki je pred 300 leti lakote umrl, ki pa ga je učitelj prodal v linafabriko, najbrž je bil v kritičnih razmerah in je hotel samega sebe rešiti enake usode. Grad in farovž — stari in novi čas; prej je vitez v železnem oklopu strahoval ljudi, zdaj jih strahuje polinteligent v talarju — sicer je pa ostalo precej vse tako, kakor je bilo takrat, ko je »skelet« pred 300 leti lakote umrl.

Sel sem iz vasi in na grič k razvalinam ter si ogledal pokrajino. Ker sem bil nekoliko utrujen, sem legel na travo, a naenkrat sem zapazil, da se je name spravilo vse

polno mravljincev. Planil sem pokonci, da bi si bil kmalu nogo zlomil, se otresel mravljincev ter potem sedel na obširen štor, ki je par korakov na strani mola iz zemlje. Prav prijetno sem sedel na tem naravnem stolu in užival naravno lepoto tega večera. Ko pa sem hotel vstati, sem na svojo žalost zapazil, da sem sedel na smoli in da se je smola prijala mojih lepih novih hlač. To mi je pokvarilo vse veselje za nadaljnje uživanje naravnih lepot in vrnil sem se po bližnji stezi v hotel »Pri beli ovčici«.

Letoviščarji, kar jih je prebivalo v hotelu, so bili že vsi zbrani: dve italijanski rodbini, broječi z otroci sedem glav, dve slovenski rodbini, broječi z otroci osem glav in penzionirani generalni inšpektor pogrebnega zavoda »Večnaja pamjat« s soprogo in dvema prazgodovinskima sestrama. Z menoj vred je bilo torej 28 oseb, ki so prebivale v osmih kabinah. Letoviščarji so me izredno ljubezno sprejeli in me vzeli medse, kakor bi bili odločeni, da me nikdar več ne puste proč. Ko sem se predstavil penzioniranemu generalnemu inšpektorju je za zmajal z glavno in vprašal ves razburjen »kaj, kaj — kdo je umrl?« Izvedel sem šele pozneje, da je mož skoro gluh.

Butara natakara se mi je približala in od daleč sem spoznal, da ji trepeče na ustnicah rablivo vprašanje »Prosim, gospod, kaj bodo pa pili.« Naročil sem vrček piva in žal

mi je še danes. Pivo se je penilo, pa menda samo od jeze, da z njim slabo ravnamo, sicer pa je imelo okus kakor kuhana kumarična voda.

»Kaj pa želite večerjati?« je vprašala butara natakara.

»Kaj pa imate?«

»Jajca in klobase.«

Izbera ni bila težka. Ker je bila klobasa trda kakor rog, sem naročil še cvrta jajca in se posvetil potem zabavanju letoviščarjev. Mučil sem se dve uri. Kadar me gluh generalni inšpektor ni razumel, me je razburjen prekinil z vprašanjem »kaj, kaj — kdo je umrl?« Šele ko je vaški poštar prišel v krčmo in prinesel italijanskim rodbinam »Piccolo«, slovenskim pa »Narod«, sem dobil dovoljenje, da grem danes spat, a le s pogojem, da bom naslednje dni do 11. zvečer zabaval čestito letoviščarsko družbo.

Kakor samomorilec v valovih morja, tako sem se jaz potopil v teh perncah, iz katerih je bila napravljena moja postelja. In ta postelja je bila kratka, oh in ta noč je bila dolga.

Ob pol 11. sem se prvič zbudil. Pod mojim oknom sta stali obe butari, natakara in Mica in živahno pretresali vprašanje, če je farovška kuharica še nedolžna.

Ob pol 12. uri je zalajal pes, ki je imel vis-a-vis mojemu oknu svojo uto in je skakal ter rožljaj z verigo, kakor da se je ciganska tolpa prikradla na dvorišče.

Ob pol 1. so se pijani fantje ustavili pod hišo in vriskali na čast domačima butarama, da je pes na dvorišču skoro pobesnel.

Ob 1. uri je nekdo na mojem oknu potrkal in začel klicati »Mica, ali spiš?«. Zarjul sem, kakor obstreljen volk in s tem klicatelja pregnal. Zdi se mi, da je padel z lestve na gnoj, kajti preklinjal je polglasno kakor največji čuk.

Ob pol 2. je posvetil mesec v mojo sobo in sicer naravnost meni v obraz. Ker na oknu ni bilo zavese, sem vstal in s svojim kavčuk-plaščem zagnil okno.

Ob 3. je zapel petelin tako glasno, da sem prestrašen skočil iz postelje, mislil sem, da gori a sem videl, da se le dani.

Ob 4. je petelin tako ljuto novič začel peti in sicer tako, da so mu odgovarjali tovariši iz cele sosesčine. Kokorikanje je donelo po dvorišču in po vasi, tako glasno, da se je zbudil pod menoj stanujoči generalni inšpektor, planil k oknu in zaklical »Kaj, kaj — kdo je umrl?«

Ob 5. me je zbudilo obupno mukanje. Pozneje sem izvedel, da so kravi vzeli teleta.

Ob pol 6. je zvonilo k maši in petelin je zdaj pel kakor bi bil obseden.

Ob pol 7. me je zbudila Mica in me vprašala če reflektiram na to, da mi osnaži čevlje in obleko.

Ob 7. se je na dvorišču vnel prepri med hlapcem in med Mico za-

radi nedolžnosti farovške kuharice in lahko bi bil spoznal, kako bogat je besedni zaklad našega dobrega vernega ljudstva, ko bi me ne bil spanec premagal.

Ob 8. je imelo 200 muh, nekaj čebel in nekaj brenceljev na mojem nosu ljudski shod in nisem jih mogel pregnati, marveč sem moral pred njimi zbežati.

Vsi letoviščarji so se ležali v perncah in zajutrkovali sem v miru. Cikorija je bila pristna, mleko je bilo vodo, zemlje pa so bile velike in stare. Pri zajutрку sem čital »Weltblatt«, ki ga ima hotelir naročenega za poletni čas; pozimi mu zadostuje »Domoljub«.

Dopoldanski čas sem porabil, da sem si novič ogledal vso okolico. Tudi kopal bi se bil lahko, kajti potok je čist, a komarjev je bilo toliko, da sem se ustrašil novega krvoprelitja.

Ko je zazvonilo poldne sem bil zopet v hotelu. Iz kuhinje je donelo tako vpitje, da me je spreletela groza. Krčmarica se je kregala in dekle so ji odgovarjale. Krčmarica je deklar v vsaki minuti vsaj petkrat službo odpovedala, dekle pa so se rotile, da pri taki hiši ne ostanejo za noben denar. Če je kateri gostov, naveličan čakanja, potrkal na čašo, se mu v kuhinji želeli, naj ga vzame hudič.

(Konec prihodnjaj.)

postane ta kraj samostojna nemška občina ali pa bodo pragerski nemškutarji popolnoma zavladali v poljskavskem občinskem odboru. Ta je danes itak le še po imenu slovenski, kmečki njegovi člani nimajo niti najmanjše narodnostne odporne sile.

V Peklu so zadnjič, kakor smo omenili že zgoraj, popolnoma zmagali nemškutarji. Tretji razred je bil doslej slovenski. Ali pri teh volitvah so razvili nemškutarji vse sile, na slovenski strani pa se je boril stari, narodni župnik Čilenšek sam. Ni bilo blizu Novaka, niti veleplivnega Piška. Dr. Korošec in dr. Hohnjec se klatita po gorskih vaseh in tam »organizirata«, mesto da bi se vrgla z vso silo na tiste kraje, odkoder nam v resnici preti gospodarski in politični pogin. V Peklu že stoji Rosegerjeva šola in naval slovenskih otrok na njo je tako velik, da so jih morali pri lanskem vpisovanju skoro polovico zavrniti. »M. Z.« pravi, da so baš zadnje občinske volitve v Peklu pokazale, da zna kmečko ljudstvo ceniti darove nemške kulture. S Peklom da je padel Nemcem v roke dragocen biser v vrsti naselbin ob Južni železnici. Na Grobelnem je nekoliko boljše — ker je postaja majhne prometne vrednosti. Kako je v Celju, sem že v »Slov. Nar.« ob priliki občinskih volitev obširno razpravljali. Zidani most pa spada danes še pod tržaški inspektorat Južne železnice.

Ali z naštetimi postajami še daleč nismo povedali vsega. Št. Ilj — povejmo si: ta kraj je že zgubljen. Šola pomemljiva mladino, obrtništvo, učiteljstvo, uradništvo, naseljenci, vse ojačuje nemški živelj, ki je danes faktično že odločen v občini. Slovenska politika se opira le na kmete, kolikor jih je še, in viničarje. Ali to so nestalni in zlasti ob meji do skrajnosti korumpirani elementi. Stoji tu lep »Slovenski dom«, sezidan z denarjem vseh Slovencev, a če pride vanj narodno-napreden Slovenec, ga vržejo nositelji »narodne« politike v Št. Iljo prvi vun. Če se zbero še znani »mladeniči«, je prej varen svojega življenja v »Südmarkhofu« ko v »Slovenskem domu«. O drugih rečeh v Št. Ilji smo že govorili. Prišlo je tako daleč vsled nestrpnosti in absolutnega primankovanja vsake kritike samega sebe pri vodilnih slovensko-klerikalnih krogih. Pravi se, da je Pesnica — slovenska. Kdor to veruje, naj gre pogledat. V kratkem se postavi tudi tu nemška šola. Nemški vpliv vidno raste v Hočah in Račah — in še lahko naštejemo postaje ob glavni progi Južne železnice, v katerih razmere niso nič boljše.

Pravi ta ali oni: kaj nam je na teh postajah, da je le dežela dobra! Naših glasov je tam še toliko, da mandati ne pridejo v nevarnost. A ravno to je naša glavna napaka. V odlični naša stranka misli vedno le na mandate — vse drugo ji ni nič mar. V postajah in občinah ob Južni železnici pa se steka tačas ves naš slovenski denar v — nemške blagajne. Kmet in delavec, ki iščeta zaslužka, gresta zopet k Nemcu po — slovenski, a potem že nemško — nacionalno prebarvo in denar in zaslužek. O tem poglavju se piše pri nas najmanj, a je najbolj žalostno in najbolj premisleka vredno. Klerikalci izobražujejo po trdo slovenskih kmečkih vaseh in trgih, prireajo tam shode, »organizirajo« in si trudijo oteti teh par — sit venia verbo — ušivih mandatov. Gospodarska stran našega narodnega življenja pa jim je ponavadi deveta briga. Kvečjemu love fajmoštri okrog starih ženic in pobožnih ljudi hranilne knjižice — pa ne nemških, temveč slovensko »liberalnih« zavodov. Cel gospodarski boj se bi je sedaj pri nas za obstoj malih rajfajznov na kmetih in za par političnih korit. Ono industrijo, kar je imamo, ubijamo Slovenci sami s kratkovidnostjo, strokovnim neznanjem, strankarsko zagrizenostjo. Ker je delniška pivovarna bojda »liberalna«, jo bojkotirajo klerikalci. Občine, vasi in postaje ob Južni železnici pa puščajo klerikalci v nemar, ne dajejo tam našim ljudem zaslužka, ne organizirajo obrtništva in trgovstva, ne skrbijo jim za kredit in odjemalce — kratko malo, igrajo vlogo ptiča noja, ki tišči svojo glavo v hribe in ne vidi, da lepe naše doline osvaja tuje. Priljubljuje se naša vodilna stranka najnižjim strastem politično podivjanih hribovskih kmetov — ubija pa pred lastnimi rojaki ugled in voljo do dela onega dela našega naroda, ki bi ga moral edini voditi, to je razumnštva.

Trdo in težko je le količjak narodno čutečemu človeku povedati vse to. A če ne bomo resnejše zasledovali nemških gospodarskih in političnih ciljev na Sp. Štajerskem, bo došlo res enkrat do »narodnostnega sporazuma« pri nas, in sicer do takega, da bomo mi izgubili — vse. In takrat pride na vrsto kranjska in lepo se razvijajoča Primorska.

Plenarna seja kuratorija zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem v Ljubljani

se je vršila dne 30. t. m. v deželnem dvorcu ob prisotnosti zastopnika ministrstva za javna dela g. dvornega in ministerjalnega svetnika W. Haasa, zastopnika deželne vlade, g. vladnega svetnika G. Kulavica, deželnega odbornika g. dr. I. Zajca ter zastopnikov drugih zavodov vzdržujočih korporacij in članov, oziroma namestnikov kuratorija.

Po običajni otvoritvi in pozdravu predsednika se je oglasil k besedi ministerjalni svetnik W. Haas, ki pohvali uspešno delovanje zavoda in zagotovi, da ga bo ministerstvo upoštevalo po potrebnosti deželnega odbora tudi v naprej še čim izdatnejše podpiralo.

Predsednik preide nato k dnevnemu redu in poroča, da so se izvršili sklepi zadnje seje. Izrekla se je zahvala za vzdrževanje zavoda ministrstvu, deželnemu odboru, občini ljubljanski ter trgovski in obrtni zbornici. Za tekoče leto je dovolilo ministerstvo 7500 K ter 2500 K investicijskega prispevka, deželni odbor je vstavil v svoj proračun 8000 K ter mestna občina ljubljanska in trgovska in obrtna zbornica po 1000 K.

Domobransko ministerstvo je ugodilo pozivu kuratorija, da naj objavlja vojaške dobave poleg v uradnem listu tudi v »Slov. Narodu« in »Slovincu«. Železniško ministerstvo je zagotovilo, da se bo oziral pri dobavah po možnosti na male obrtnike, v kolikor ni vezano na zakone predpise. Ravnateljstvo južne železnice je sličen poziv nepovoljno rešilo.

Kot dopisujejo člani je imenoval kuratorij zastopnike vseh obrtnih zadrug, ki so stavile zadevne predloge in sicer gg.:

A. Lovko, kolar, za obrtno zadrugo v Cerknici;

G. Bolte, posestnik, za deželno zvezo izdelovalcev sodavode v Ljubljani;

L. Pogačar, čevljar, za čevljarško zadrugo v Trzinu;

F. Babič, krojač, za krojaško zadrugo v Škofji Loki;

F. Škrbec, krojač, za obrtno zadrugo v Ljubli;

J. Pavliček, lastnik tiskarne, za obrtno zadrugo v Kočevju;

A. Kralj, tajnik, za zadrugo zvezo v Ljubljani;

A. Berthold in E. Franchetti, za deželno zvezo kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani;

F. Kunstek, ključavničar, za obrtno zadrugo v Mokronogu.

Glede pospeševanja lesne obrti in nastavitve konzultanta je odposlalo ministerstvo svojega referenta, ki pa se zavzema za ustanavljanje strojnih zadrug, da se doseže name-ravano izboljšanje.

Glede sklepa o direktnem obveščanju obrtnikov o dobavah, omenja predsednik, da prinašajo dnevni listi itak zadevne opazke, zavod pa oskrbi na željo dobavne formulare in jih daje interesentom na razpolago.

Glede prireditve izložbe razstave v Ljubljani je stopil zavod v dogovor s trgovsko in obrtno zbornico in se bo stvar sporazumno z njo rešila.

Predsednik omeni še nekaj drugih vlog, na kar podasta poročilo uveritelja zapisnika. Nato se vrši nadomestna volitev podpredsednika namesto odstopivšega člana kuratorija, g. dr. F. Windischerja kot delegata mestne občine ljubljanske. Podpredsednikom se izvoli g. J. Ložar. Nato podasta naknadno poročilo računsko preglednika za poslovno dobo do 31. decembra 1911, vsled česar se odobri računski zaključek.

Namesto zadržanega blagajnika g. F. Pusta poda blagajniško poročilo ravnatelj, katero konča s tem, da bo imel zavod v tekočem letu 3000 do 4000 K deficita, če se bodo izvršile vse programatične prireditve zavoda. V sledeči debati se sprejme predlog g. dr. I. Zajca, da naj zavod obrne na vse prispevajoče činitelje, da pokrijejo skupno eventualni deficit.

Ravnatelj poroča nato, da je priredil zavod v tekočem letu knjigovodski tečaj na Bledu, tečaj za dekorativno slikarstvo ter tečaj za avtogensko varenje v Ljubljani, kalkulatorski tečaj v Št. Vidu, knjigovodski tečaj v Ljubljani; krojaški tečaj v Ljubljani in čevljarški tečaj v Žirih se pa pravkar vršita. Pripravljen je vse za prireditev tečaja za kolarje v Ljubljani, za iesna dokončevanja dela v Št. Vidu, za sodarje v Češnjici, za knjigovodstvo v Zagorju ob Savi, za spodnja oblačila in perilo v Ljubljani, ter se snujejo tečaji za žagarje in za tehnično risanje za kovinske obrtnike. Pripravila se tečaj za gostilničarje v Rudolfovem, knjigovodski tečaj istotam ter sličen tečaj v Žirih. Zavod je name-

raval prirediti tudi knjigovodski tečaj v Kamniku, ki pa se radi brezbriznosti lokalnih faktorjev ne bo mogel vršiti, valed česar konča svoje poročilo s predlogom, da se črta ta prireditev. Predlog se sprejme z dostavkom, da je kuratorij pripravljen prirediti knjigovodski tečaj v Kamniku pozneje, če bodo dani zato boljšipogoji. Poročilo o tečajih doda ravnatelj še poročilo o sodelovanju zavoda pri različnih obrtnih produktivnih zadrugah. Omenja pred vsem zadrugo v Kropi, za katero je večja akcija za krompi s stroji od ministrstva za javna dela v teku, sodarska zadruga v Češnjici gradi pravkar strojno delavnico z vodno močjo na turbino, ki bo proizvajala 60 k. s, od katerih bo pa zadruga rabila za sedaj komaj polovico, dočim bo drugo polovico oddajala kot električno silo v bližnje vasi ter Železnike. Mizarska zadruga v Št. Vidu si je vpejala mesto dosedanjega parnega, električni obrat, ki izborno deluje končno omeni par drugih zadrug, za katerih razvoj se bo moral zavod intenzivno zavesti, ker so velikega pomena za cele okoliše.

Končno se stavi predlog, da naj bi se zavod obrnil na deželni odbor, da bi nastavljal tehnično izobraženo moč, ki bi bila večja izdelovanja načrtov ter zmogla nadzirati delo pri zgradbah. Zagotovilo bi se s tem, da bi od zavoda projektirane naprave bile tudi dobro izvršene. V kolikor bi zavod ne rabil te moči, bi se porabila pri deželnem odboru. Predlog se sprejme. Sprejme se nato še predlog predsednika, da pošlje zavod v Češnjico k zgradbi strojne delavnice nekoga moža, ki je ravno zavodu na razpolago, da nadzira stavbna dela za dobo dveh do treh tednov.

Dobro utemeljen predlog gosp. Franchettija glede oskrbe primernejših prostorov za zavod se odkazuje v rešitve izvrševalnemu odboru, nakar zaključijo predsednik sejo ob 1/1. uri popoldne z zahvalo vsem navzočim.

Tečaj za knjigovodstvo v Kamniku nam sporoča »Zavod za pospeševanje obrti« se radi brezbriznosti lokalnih faktorjev ne bo mogel vršiti.

Tečaj za knjigovodstvo v Žirih priredi »Zavod za pospeševanje obrti« istočasno s že vršecim se strokovnim tečajem za čevljarje. Prijave naj se priglasiijo nemudoma pri načelnstvu tamošnje čevljarke zadruge. Za sprejem je vplačati 5 K položnine, sicer veljajo isti pogoji, kakor že večkrat objavljeno.

V tečaj za spodnja oblačila in perilo, ki ga priredi »Zavod za pospeševanje obrti« v letošnji sezoni, se sprejme lahko še nekaj udeleženk in naj se naslove prijave nemudoma na »Zavod za pospeševanje obrti« v Ljubljani, ker se na poznejše zglasitve ne bo moglo več ozirati. Tečaj se bo otvoril najbrže v teku meseca avgusta. Poučevalo se bo pred vsem krojenjem moškega in ženskega perila ter spodnjih oblačil.

Štajersko.

Iz Trbovelj. Dne 4. avgusta razvije Sokolskega prapora in celjski župni zlet! Na telovadnem in veseličnem prostoru je najživahnejše vrvenje. 30 tesarjev in mizarjev dela že od ponedeljka z vstrajno pridnostjo. Velikanski Valajev travnik se je spremenil v pravi vojaški tabor. Sotor pri šotoru, tribuna kakor grad. Ves prostor bode električno razsvetljen. Vse trbovske narodne dame teknujejo med seboj, katera bo de več žrtvovala truda in pridnosti tega dne. Slavno slovensko občinstvo! Pridi v mnogobrojem številu pozdravit naše mile nam brate Srbe in Hrvate iz Zagreba, kateri se udeležijo kar v največjem broju našega slavlja. Na svidenje! Na zdar!

Slavnosti razvija zastave »Sokola« v Trbovljah se udeležijo tudi »Srbski Sokol« iz Zagreba, ki pošlje na slavnost 40 svojih članov.

Od Sv. Barbare v Halozah nam pišejo: Tukajšnjega kaplana A. Berka se je ovadilo orožništva, da si je dovoljeval že več časa s šolaricami različne nesramnosti. Sedaj se vrši preiskava, o katere izidu bomo poročali. Kaplan A. Berk je znan že po svojih aferah iz Rajhenburga in se je čuditi, kako ga je mogel lavantinski knezoškofijski urad pustiti še dalje na fari. Berk je politično v Gornjem gradu in takoj jako veliko deloval.

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. nam pišejo: V odgovor na različne zlobne dopise iz našega okraja, ki so jih priobčili klerikalni časopisi na naslov nekaterih tukajšnjih naprednjakov in ki je v njih posebno mnogo govora o morali, priobčujemo sledeče zaljubljeno pismo nekega okoliškega kaplana na naslov neke mlade učiteljice: »Duša moja zlata! N. moja! Tvojo današnje zalepko tako prebri-ram, tako bi rad kaj bral med vrsticami, pa se mi nič kaj ne posreči.

Srce ljubljeno! Niti poljubčka mi ne pošleš? Zakaj tako, N. moja? Jaz tako mrjem po tebi, moje vse, in tako težko čakam konec svojih počitnic. V N. se vrnem 16. in kako bom tega vesel. Ali te bom smel pogosto obiskat? Nebroj vročih in dolgih poljubčkov tvoj mešnik.« Pismo v originalu in fotografija velečastitega stana razpolago. Njegov posvečeni pisec zna biti miljeju primerno naiven in neumen, če gre za mlado, neizkušeno učiteljico, kaj ne, dopisnik »Sl. Gosp.«, organizator katoliško-narodnih deklet in glasovit Roškarjev agitator, g. kaplan Bosina? Ne trdimo ravno, da bi to pismo pisali vi, prosimo samo, da bi ta dopis poslali tudi »Slov. Gosp.« Auf einen groben Keil gehört ein grober Klotz. Amen.

Napredno politično in gospodarsko društvo za šmarski okraj priredi dne 11. avgusta ob 3. uri popoldne pri Vodebu v Slivnici političen shod. Sentjurčani in Kalobčani, napravite ta dan k nam na Slivnico prijeten zlet! — Dne 4. avgusta priredi inenovano društvo pri g. Vugi na Grobelnem ljudsko veselico s predavanjem. Začetek ob 4. uri popoldne.

Fram pri Mariboru. Ciril in Metodova podružnica za Fran in okolico priredi v nedeljo 11. avgusta veliko narodno veselico s petjem, gledališko igro, šaljivo pošto, srečolovom itd. na vrtu gospe Turnerjeve. Začetek ob 3. popoldne. Rodoljubi iz okolice ta dan vsi v Fram!

Št. Vid pri Ptuj. V nedeljo, dne 11. avgusta 1912 se priredi tukaj na vrtu g. V. Pernata ljudska veselica z gledališkima igrama: »Ženska trgoglavost« (Burka v enem dejanju) in »Moška trgoglavost« (Gluma v enem dejanju), petjem in koncertom gorske narodne godbe. Ker je to prva narodna prireditev v Št. Vidu, katerega si hočejo pridobiti Ptujčani za svoj nemškutarski obroč, je dolžnost vseh Slovencev, da se v velikem številu udeležijo te prireditve. Opozorjamo na to prireditev slavna slovenska društva v okolici.

Drobne novice. Iz Mozirja nam poročajo, da se nameravala planinska veselica ne vrši dne 18. avgusta temveč je preložena na poznejši čas. — Od Sv. Barbare pod Mariborom nam poročajo: 26. julija smo imeli tu proti večeru strašno nevihto s točo, ki nam je zlasti po vinogradih napravila veliko škodo. Ledena šiba je hudo zadela našo in sosedno marjetsko farno. V Zimici je stopil kmet Franc Kranjc na hišni prag, da bi pogledal grozno nevihto. Za njim je stala žena z deklinjo. Naenkrat pa trešči v hišo, strela omami in vrže kmeta s praga na dvorišče, kjer je pa prišel hitro k sebi in se vrnil v poslopje nazaj. Ima po telesu več prask in žgalin. Žena in hčer sta se tudi za nekaj časa onesvestili. Strela je naredila sicer po hiši več škode, užgala pa ni. — V Muro je skočil in utonil v Gostingu nad Gradcem čevljar in socialnodemokratski obč. odbornik Aleksander Neuberger. — Iz Maribora se poroča o velikem ekscesu, ki so si ga privoščili dragonci v Kusterjevi gostilni, Bancelaringasse. Najpoprej so iz malenkostnega vzroka razbili v sobi veliko steklenic, ko se jih je porinilo iz hiše, so s sabljami razbijali po vratih in oknih. Eden je vrgl pivov sodček z vso silo v hišna vrata in jih je napol porušil. Dva od teh petih čednih tičkov je policija že dobila v roke. — Iz Vuzenice. Tu je 28. julija utonil v Dravi pri kopanju konjev. kmečki fant Friderik Pokrzuč. — Zaradi koščka kruha. V nekem gozdu blizu Ojstrege so našli obesnega fantička, Franc Sinkovca. Starši, rudarji, so mu dajali le malo jesti. Fant je bil gladen in je dne 26. julija skrivaj vzel kos kruha. Ker se je pa bal kazni, je šel v gozd in se je obesil. — Iz Brežic poročajo: V Malem vrhu je zgorela viničarija pos. Rudolfa Recerja. Nekdo je bojda hišo, ki ni bila zavarovana, iz maščevanja zažgal. — Kap je zadela v Rogozni pod Mariborom 30 letno kmetico Marijo Malajnar. — Dobrske toplice je do 28. julija obiskalo 345 strank s 615 osebami. — Brata je ubil 28. julija v Stojucih pot Ptujem vojak Janez Bezjak. Nahajal se je na dopustu. Ko sta se sprla z bratom, ga je z bajonetom obdelal do smrti. — Velik požar. V Dobrovcih pod Mariborom so zgorele v ponedeljek hiše kmetov: Mariniča, Sagadina, Pivca in Ozimiča z gospodarskimi poslopji. Kako je ogenj nastal, se ne ve. — Na železnični progi Maribor-Sp. Dravograd se kani eventualno vpeljati električni obrat. Inženir Teodor Schenkel bo na željo železniškega ministrstva izdelal tozadevni načrt, ki se ga bode potem glede rentabilitete natančno preresetalo. — Imenovan je za namestniškega svetnika mariborski glavar dr. Adam Weiss pl. Schleusenburg. — Utonila je v Dravi pri kopanju 20 letna kmečka deklina, Marija Miška iz Brega pri Ptuj. — Iz Ptuja. V tukajšnji okolici ste se primerili zadnji čas dve nesreči vsled prenagelne vožnje z avtomobilom. Pri Veliki Nedelji je povozil avtomobil grofa Festritza iz Vinice na Hrvaškem

neko kmetico do smrti, na Dravskem polju se je prestrašil avtomobila konj 64 letne kmetice Tereze Kranjc iz Varc, zvrnil voz in žensko hudo poškodoval.

Koroško.

Koroška vzhodna železnica. Ministrstvo je odobrilo generelni projekt prvega dela koroške vzhodne železnice in sicer od Celovca do Grebinja. Glede nadalnje proge Grebinj - Lavantinska dolina se ministrstvo še ni odločilo. Komisija za revizijo bodoče proge in za postaje prične z delom že tekom tega meseca.

Poskušnje zažig. V hlevu posestnice Urše Mišičeve v celovski okolici so našli pod ostrejšim velik loncem, ki je bil napolnjen z žaganjem in drugim netivom, ki je bilo polito z petrolejem. Lonec je bil pokrit z lesenim pokrovom, ki je imel v sredi luknjo skozi katero je molela iz lonca lojeva sveča. Sveča je pogorela do pokrova, kjer je k sreči ugasnila. Jasno je, da je nameraval, do sedaj še neznan zločinec podtakniti ogenj. Policija je storilcu že na sledu. Povod poskušene zažiga je maščevanje.

Primorsko.

Tržaški občinski svet. Pri zadnji seji tržaškega občinskega sveta je bil najprej izvoljen z 49 glasovi dr. H. Brochi za drugega podžupana, ker je prejšnji Il. podžupan dr. Daurant pred kratkem umrl. Nato se je razvila zopet ostra debata glede proračuna. Vladni zastopnik dvorni svetnik Lasciac je dokazal, da so celoznižane postavke novega predloga finančnega odseka še vedno previsoke in je to tudi s številkami dokazal. Odgovarjal mu je Gabrieli, čegar govor pa ni napravil nobenega vtisa. Seja je bila na to radi nesklepnosti odgodena na danes.

Ruska vojna ladja v Trstu. V nekaj dneh pripluje v Trst ruska bojna ladja topničarka »Donec«. V Trstu se pripravljajo na slovesen sprejem in bodo priredili več slavnosti. »Donec« ostane v Trstu več dni.

Prigolufane alimentacije. Včeraj se je vršila pred tržaškim deželnim sodiščem zanimiva obravnava proti 60letni kuharici Mariji Balaban zaradi goljufije pri alimentaciji. Ona se je svoječasnno seznanila z nekim finančnim paznikom Petričem, ki pa je kmalo po prvi ljubezni odpotoval. Zvita kuharica je kmalo po njegovem odhodu zahtevala od njega alimentacijske doneske, katere ji je Petrič res skozi več let plačeval. Vplačal je vsega skupaj 1977 K. Sedaj pa je prišlo na dan, da Balabanova sploh ni imela otroka in da je Petriča le goljufala. Obtoženka je najprvo priznala le toliko, da je otrok še pred letom umrl, končno pa se je le udala. Obsojena je bila na 1 leto težke ječe in na povračilo oškodovane vsote.

Kaznovana predrznost žepnih tatov. V čakalnici na Opčini je opazila neka gospa nekega slabo oblečenega človeka, ravno ko je hotel nekemu gospodarju potegniti iz žepa denarnico. V čakalnici je bilo radi slabega vremena natlačeno ljudi. Ko je tat videl, da ga žena opazuje, je potegnil roko iz žepa in z dvema tovarišema izginil. Zunaj čakalnice je omenjena trojica ženo napadla in začeli so jo predrzneži javno zmerjati. Končno so šli tako daleč, da so peljali ženo na policijo, češ, da jim je očitala žepno tatvino. Toda tam so se opekli. Na policiji so te tri ptičke takoj spoznali kot stare znance, s katerimi so imeli že dosti opravila in so jih vtaknili takoj v zapor.

Znani slepar nemški grof Drost, katerega so kakor smo svoječasnno poročali aretirali v Trstu, se je odpeljal včeraj s primernim spremstvom v Celovec, da se seznaniti tudi z ondotnimi zaporji in reši neko sleparsko zadevo, vsled katere ga je zahtevalo celovsko sodišče. Iz Celovca odpeljejo imenitnega gosta na Dunaj.

Samomor blaznega. Včeraj je skočil v Trstu v morje 35letni delavec Ivan Bartl, ki je prišel pred kratkim iz blaznice. Navzočim mornarjem se je posrečilo, da so ga rešili. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Zastrupil pa se je s phenilovo kislino 42letni delavec Josip Lukač. Ko je prišel zdravnik, je bil Lukač že mrtev. Vzrok samomora je še neznan.

Petrolejka je padla raz mizo v stanovanju Vladimirja Valenčiča v Trstu. Razlil se je po sobi petrolej in naenkrat je bilo vse v ognju. Navzoči so se rešili, gasilci so ogenj omejili na sobo, kjer je pogorela vsa oprava, ki je vredna čez 500 kron. V hiši je nastala precejšnja panika, ker stanuje v njej več strank.

Avtomobilska nesreča pri Ogleju. Avtomobilsko nesrečo pri Ogleju

o kateri smo že včeraj poročali, je zakrivil šofer. Ko je vozil proti prelazu, je zagledal že od daleč, da se bliža skoro istočasno vlak. Da bi mu ne bilo treba ustavljati in čakati, je zvišal hitrost in hotel vlak prehiteti. Toda prišel je prepozno. Ko je bil zadnji del avtomobila med tračnicama je trčil v voz vlak. Voz se je prevrnil in vlak ga je porival pred sabo še kakih 150 m. Voz je razbit popolnoma, en otrok, 9letni deček je obležal mrtev, šofer je dobil težke poškodbe, ostali so lahko ranjeni. Avtomobil je last oskrbnika graščice Bonaparte pri Vili Vicentini Ciardija. V vozu pa se je peljal on s svojo družino.

Obsojeni laški vohun. Včeraj se je vršila pred okrožnim sodiščem v Rovinju obravnava proti 33letnemu vpokojenemu poštnemu uradniku Frideriku Trigariju iz Zadra. Trigari je obtožen, da je v puljskem pristanišču vohunil za Italijo in da je hotel podkupiti za svoje namene tudi čuvaja v pristaniškem svetilniku I. Dobrilovica. Obravnava se je vršila seveda tajno. — Značilno pri stvari pa je, da se je vršila prva obravnava proti Trigariju še meseca aprila. Takrat je bil Trigari oproščen. Državni pravdnik pa je vložil proti tej oprostitvi razsodbi ničnostno pritožbo in najvišji sodni dvor na Dunaju je ugotovil ničnost in odredil novo obravnavo. Pri tej obravnavi se le se je sodišče prepričalo o krivdi obtoženca in obsojilo Trigarija zaradi vohunstva na 6 mesecev težke ječe.

Dnevne vesti.

Hrvatje v Ljubljani. Za prve dni meseca avgusta so klerikalci sklicali v Ljubljano shod dijakov, na katerih shod je prišlo tudi nekaj hrvaškega dijaštva. Kakor čujemo, se hrvaški dijaki bridko pritožujejo, da so bili v Ljubljani skrajno hladno sprejeti in da jih prebivalstvo posledno ignorira. Z ozirom na to pritožbo se nam zdi potrebno pribiti sledeče: Hrvaški dijaki niso prišli v Ljubljano kot Hrvatje, nego kot klerikalci. Kot poštene Hrvatje bi sploh ne smeli priti na shod stranke, ki je v narodnem oziru izdajalska in igra med Slovenci ravno tisto vlogo, kakor so jo na Hrvaškem igrali Madžaroni. Kdor se pajašča s tako koruptno in izdajalsko stranko, kakor so naši klerikalci, nima nobene pravice zahtevati, da bi ga narodno in napredno prebivalstvo ljubljansko bratsko pozdravilo. Slovensko prebivalstvo Ljubljane goji za Hrvatje najsrčnejše simpatije in deluje vedno z verno za bližanje Hrvatov in Slovencev, a Hrvatov, ki negujejo stike z brezdomovinsko, narodnoizdajalsko klerikalno stranko, ne more bratsko sprejemati.

Klerikalci in Sukljetov vinski davek. Klerikalci vlečejo za nos vinogradnike in prireajo po vseh kranjskih vinorodnih okrajih shode, na katerih protestirajo proti nameravanemu vinskemu davku, kakor ga je predlagal pl. Suklje v svoji brošuri. Klerikalci protestirajo proti temu davku, bodisi od strani države ali dežele, čeprav »se ni bati, da bi kranjski deželni zbor slenil tak zakon, ker tu ima večino naša (klerikalna) stranka, ki ne bo dopustila takega zakona.« (Domoljub št. 31.) Klerikalci torej protestirajo proti svojemu lastnemu deželnemu poslancu — ali pa agitirajo že zdaj za bodoče deželnozbornske volitve. Čudno je, da se klerikalci tako zelo boje vpliva bivšega deželnega glavarja na sedanje deželne poslance klerikalne stranke, da morajo proti svoji lastni večini prirejati protestne shode. Toda kolikor poznamo ubogljive kmečke zastopnike klerikalne stranke v deželnem zboru, smo prepričani, da se ti ne upajo niti z glavo pomigati proti volji kakega dr. Lampeta. In tako vodi klerikalce pač le strah pred bodočimi deželnozbornskimi volitvami in pred bodočo volilno kampanjo v ta boj proti »kvaražugonu« pl. Sukljeta.

Objektivno postopanje. Moščansko afero »Zarja« rada prelistava, ampak vselej pogumno preskoči tisto sramotno dejstvo, s katerim so socialni demokrati izdali vse svoje politično prepričanje, če so ga kdaj sploh imeli, in zavrgli vsa protiklerikalna načela med staro šaro. Ampak bolj ko premešava socialnodemokratsko glasilo po moščanskem svojem gnojišču, neprijetnejše duhove izjavlja iz njega. Da so socialnodemokratski voditelji naglani socialnodemokratske volile, da so volili klerikalno, se zdi »socialnodemokratskemu« glasilu popolnoma v redu. Za nezaslišani volilni rop, brezobrazno konfiskacijo delavske volilne pravice — ker je Oražem razveljavil vsa pooblastila uslužbenecv južne železnice — se voditelji socialnodemokratske stranke ne zmenijo in niso vložili rekurza. Dalje samoponižanje glasila, ki hoče veljati za socialnodemokratsko, pač ne gre. Najostudnejši terorizem napram de-

lavstvu od strani nekaterih socialnodemokratskih voditeljev blagoslovila, nemarno zapostavljanje železnih helotov odobrava, katerim ne privoščiti niti svobodnega političnega mišljenja. Kako podel in zavrniti je bil socialno-demokratski nastop pri moščanskih volitvah, se razodeva ravno iz tega, da pada »Zarja« pri obrambi tega nespodobnega postopanja iz ene zadrege v novo zagato. O kočljivi zadevi glede kompromisa s klerikalci, glede nevladenega rekurza in glede rdeče zastave Maurserjeve pa slabovestno molči kakor zid in vsi naši opomini niso zalegli, da bi v interesu resnice stopili iz kompromitujočega molka. — Tako smo z besedami »Zarje« povedali gotovim voditeljem socialno-demokratske stranke, ki si z žulji ubogih delavcev zidajo vilo, povedali ono, česar sami z ozirom na svoje pristaje izven Most nočejo sami priznati.

Iz ljudskošolske službe. Za suplentinjo na ljudski šoli v Breznici je imenovan namesto obolele učiteljice Uršule Potočnikove bivša prov. učiteljica na Jesenicah Klotilda Burgerjeva.

O pesniku Antonu Aškercu so priobčili obširne in nadvse simpatično pisane nekrologe ti-le bolgarski listi: »Den«, glasilo bolgarske vlade »Mir« in revija »Slavjanski Glas«.

Kopanje v Ljubljani. Ljubljanski mestni magistrat je prepovedal kopanje v Ljubljani, odkar po njemu strugi večinoma teče samo voda iz mestnih kanalov. V Vodmatu in Mostah pa se otroci svobodno kopajo v tej gnojnici, v katero prihaja pri bolnici še nesnaga iz tega zavoda. Ni potem čuda, da so se otroci nalezli raznih kožnih bolezni. Kje je tu sanitetna oblast? Pričakujemo z vsjo gotovostjo, da bo sanitetna oblast prepovedala kopanje v Ljubljani tudi v Mostah.

Glavni vojaški nabor se bo letos vršil za sodiški okraj ljubljanski v Ljubljani in sicer v Mestnem domu na Cesarja Jožefa trgu, za sodnijski okraj vrhnjski pa na Vrhniki pri Jurci za vse leta 1889., 1890. in 1891. rojene mladeniče. Začetek vselej ob pol 8. uri zjutraj. Vojaški nabor bo za občine Vič, Spodnja Šiška, D. M. v Polju, Tomišli, Log. Šmarje, Vrbljene, Ježica in Šmartno dne 14. avgusta; za občine Zgornja Šiška, Dobrunje, Grosuplje, Slivnica, Rudnik, Pijava gorica, Moste, Podgorica, Iškavas in Medvode dne 16. avgusta; za občine Brezovica, Dobrova, Št. Vid, Iškalo, Zelimlje, Šent Jurij, Račna, Črnuče, Studenec in Liplenje dne 17. avgusta; za občine Polhov gradec, Št. Jošt, Borovnica, Presejre in Črni vrh dne 19. avgusta; za občini Vrhnika in Horjul pa dne 20. avgusta. K naboru mora priti vsak stavljenec, če je dobil povabilo ali ne. Ker okrajni sluge letos nabirže zaradi kratkega časa ne bodo mogli uradnega razglašila o naboru pri vseh cerkvah razglasiti, naj pa občinstvo opozori interesirane mladeniče na nabor.

Turške razmere v Mostah. Pišejo nam: Po občinskih volitvah so zavladale v Mostah naravnost turške razmere. Če se zvečer pojavi kak naprednjak na ulici, ni nikoli varen, da bi ga ne napadli klerikalci s psovskimi ali pa tudi dejanskimi. Klerikalci stoje v gručah po ulicah, in če pride kak naprednjak mimo, ga jamejo obkladati z najgršnimi psovskimi, med katerimi je še najbolj nedolžna »liberalna svinja«. In gorje, če bi naprednjak na te psovke reagiral, takoj ima na vratu deset tožba, češ, da je kravavo žalil tega ali onega klerikalnega poštenjaka. Na čelu teh provokatorjev sta Peganov pisar Kocmur in znani Orehek. Opozorjamo oblast, naj napravi energično konec tem razmeram, ker se je sicer bati, da pride do kakšnih spopadov, ker kri končno vendarle ni voda, somišljenje pa svarimo, naj se nikar ne dajo do klerikalnih provokatorjev zapeljati h kakšnim nepremišljenim dejanjem.

Klerikalci s samokresi. Pišejo nam iz Škocijana: Komljančevi »vzor-orlici« se oborožujejo. Pri nas je navada: kakor hitro pristopi fant k čukom, takoj sta z judom Maksom Konradom v kupčijskih zvezah; fant piše slovensko po samokres in patrone, v slučaju nesporazumenja mu žid odgovori v češčini, Krmežljavček je pa za — tolmača!! Radi bi le vedeli, če imajo ti pobalini tudi orožne liste, ali je pa morda klerikalcem že dovoljeno, da imajo brez orožnih listov samokrese? Tako navajajo klerikalci mladino na boj na »divje«, pa ne Amonite, ampak slovenske naprednjake. Ni neverjetno, da se to godi pod Tonetovo patronanco, ker smo čuli, da je Tona baše fantom namigaval, da naj pomnožujejo svoje hirajoče vrste, ker pride kmalu čas, ko pojdejo v krvavi boj braniti sveto vero, češ, narodnost je postarska interna zadeva vsakega posameznika. Ali se je Tona že navzel nazorov tehanta Koblarja? Prišli smo torej že tako daleč, da bo fant-čuk svoje ožje sorodnike kratkoma pobil, ako

bodo slučajno drugačnega mnenja. Srečna Dolenjska, ko boš preplavljena te zalege. Da Tona ne bo preveč drzno tajil, povemo, da je junak s samokresom doma iz Hrastulj in šliši na ime Jože Peterlin, in da je Tonetov »pikolo« in »Leibgardist«.

Sto let star veteran France Kosmač v Kranju — umrl. Dne 30. julija popoldne je umrl po kratki bolezni v Kranju vpokojeni cestar France Kosmač, najstarejši prebivalec mesta, dosegel je redko starost 100 let in 7 mesecev. Rodil se je dne 2. decembra l. 1811. na Zgornjih Gamelnjih kot francoski podanik. Dvajset let starega so potrdili k domačemu pešpolku št. 17, ki se je tedaj imenoval princ Hohenlohe-Langenburg. Komaj štirinajst dni so vadili novince v Ljubljani, potem pa so morali odriniti v Italijo. Kosmač se je mudil s svojim polkom v mestih: Padova, Rovigo, Ferrara, Bologna, Pesaro, Pavija, najdalje pa v Milano. Ko so imeli naši vojaki v Milano mašo zadušnico po cesarju Francu, ki je umrl 1835 l., in so po cerkveni svečanosti defilirali, je doletela našega Franceta redka čast, da ga je preprijazno vzklical maršal Radecki. Maršalu se pač moral dopasti krepki, visokorasli Kosmač, da se je ob njem ustavljal in spregovoril z njim. Na tista leta, ki jih je Kosmač prebil v Italiji, se je posebno rad spominjal in z veseljem pripovedoval o dogodkih, ki jih je doživel v daljnji laške dežele. Pri vojaki je služil 12 let in 9 mesecev in sicer »častno in brez kazni«, kakor pravi njegova konduktina lista. Ko je prišel l. 1843 od vojakov, je delal nekaj časa kot pomožni delavec na cesti, ki vodi čez Ljubelj, drugo leto so ga imenovali za pravega cestarja na Ljubeljski cesti. Zvesto in pošteno je opravil Kosmač svojo službo. Zato so mu l. 1884 začasno poverili mesto cestnega mojstra in ga dve leti pozneje odlikovali s srebrnim zaslužnim križcem za več nego petdesetletno hvalevredno službovanje. L. 1887. je stopil v pokoj in se preselil k svoji hčeri, omoženi Kikelj, v Kranj; tu je potem neprestano ostal do svoje smrti. Kosmač je vedno živel v najskromnejših razmerah; kot cestar imel je sploščeta 12 gl., potem 18 in naposled 20 gl. plače, kar je pač komaj zadostovalo za njegovo družinico. Bil je nenavadno umeren, vedno pa dobre volje in tako je učakal nad sto let. Dne 2. decembra l. 1911 smo v ožjem krogu praznovali prijatelji in znanci njegovo stoletnico. Bil je ta dan nenavadno dobre volje, popolnoma krepek na duhu in telesu; v lice je še tako dobro izgledal, kakor možek pri najboljših letih. Naposled se je starček tako razvnel, da nam je z močnim glasom zakrožil dve ali tri pesmi, med njimi ono znano o Velikem smarnu. Meseca julija je zbolel. Ko sem bil preteklo soboto pri njem, je bil še popolnoma pri zavesti in se je z mano prijazno pogovarjal. V torek popoldne pa je po lahmem smrtnem boju zaspal. Vrlj junak, veteren treh cesarjev, počivaj v miru. P.

Amerikanske novice. Rojak utonil. V Casselmanu, Pa. je 7. julija utonil Fran Kočvar. Šel se je še z dvema tovarišema kopat. V vodi ga je prijel krč. — Rojak umrl. V Gowanda, N. J. je 9. julija umrl Fran Retar, doma iz Terboj na Gorenjskem. — Rojak ponesrečil. V Cornucopia, Ore. je v premoškopu ubilo Ivana Makovca, doma iz Rateč na Gorenjskem. Nabijal je mine. Ena je eksplodirala ter mu odnesla celo črepanjo.

Tujski promet v Ljubljani. Zadnji mesec je prišlo v Ljubljano 7078 tujcev, tedaj 502 več kakor meseca junija in 198 več nego lani meseca julija. Nastanilo pa se je v hotelu Union 1598, Slon 1338, Lloyd 568, Ilirija 412, Cesar avstrijski 406, Južni kolodvor 326, Malič 269, Štrukelj 217, Tratinik 187, Tivoli 74, in v ostalih gostilnah in prenočiščih 1683 tujcev. Bilo pa jih je s Kranjskega 1376, z Dunaja 1292, iz slovenskih dežel 1287, iz dežel češke krone 532, iz drugih avstrijskih dežel 1215, z Ogrskega 207, s Hrvaškega in Slavonije 348, iz Bosne in Hercegovine 97, iz Nemčije 256, iz Italije 129, iz Rusije 17, iz Anglije 12, iz Francije 14, iz balkanskih dežel 91, iz Romunije 6, iz ostalih evropskih dežel 92, iz Severne Amerike 85, iz ostale Amerike 7 in iz Azije, Afrike in Avstralije 15 tujcev.

Okraden natak. Neki tukajšnji natak je poveril svojemu gospodarju večjo vsoto denarja, baje okoli 400 K in popustil službo. Gospodar je naznanil tatvino policiji. Policija ga je izsledila. Natak je imel pri sebi le še prav malo denarja in je izpovedal, da mu ga je v nekem hotelu precej, baje okoli 100 K ukradla neka natakarka, s katero se je zabaval in tako je prišla poleg nepoštenega natakara v zapor tudi nepoštena natakarka. Le-ta je priznala, da mu je izmaknila denar in si pridržala mnogo manjšo vsoto, kakor jo je napovedal prizadeti oškodovanec. Zadeva pride pred kazensko sodišče.

Vlom. V noči 27. na 28. pr. m. je bilo v Novokračini vlomljeno v trgovino Matije Saine in ukradena dva para deških čevljev, trije pari čevljev na zadrgo št. 38, 40 in 42, osem parov otroških čevljev, trije črni slameniki, 10 kg kruha, 10 K denarja, vojaška knjižica na ime Matije Saine in več listin na ime Surina. Orožništvo je storilec že na sledu.

Nasilen mladenič. V Križevniški ulici je neki 18letni mladenič napadel svojega očeta in bil okoli sebe z rokami in nogami, da so ga težko ukrotili. Došli stražnik je mladeniča vklestil ter ga s pomočjo navzočih odvedel v osrednjo policijsko stražnico, odkoder so ga oddali na opazovalni oddelk za blazne.

Ogenj v liceju. Včeraj je v liceju hišnik zažgal v peči porabljen papir. Ko je dobil ogenj duška, je plamen švignil iz peči v tam nahajajoča se drva, ki so začela tleti. Ker je bilo precej dima, se je na lice mesta oddeljal oddelk gasilnega in reševalnega društva, ki je tleča drva takoj pogasil. Ogenj ni napravil nobene škode.

Ukradeno kolo. Včeraj dopoldne je ukradel pred glavno pošto nekemu dobrombranskemu častniku neznanec kolo »Styria«, črno emailirano, Torpedo, prostega teka, na plošči z napisom »Diamant«. Balanca je močno vpgnjena navzgor ter ima črna držaja. Kolo je vredno 200 K, tovarniška številka je pa 171.494. Pred nakupom se svari.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 20 Hrvatov in 25 Macedoncev, nazaj je prišlo pa 20 Hrvatov. Na Dolenjsko se je odpeljal 20 Hrvatov.

Koncert dunajskega damskega elitnega orkestra bo danes in vsak dan v kavarni »Central«.

Narodna obramba.

Grosupeljska podružnica C. M. družbe priredi 8. septembra veliko ljudsko veselico. Posestrine in druga bratska društva okolice prosimo, naj upoštevajo to pri eventualno nameravanih prireditvah.

Velika nevarnost preti ob meji slovenski mladini! To je podžgalo našo Ciril Metodovo podružnico na Brdu pri Lukovici, ki priredi 4. avgusta t. l. veliko narodno veselico na vrtu g. Rusa v Št. Vidu pri Lukovici z bogato izbranim sporedom. Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina 40 v. Za izletnike posebno lep vžitek — krasna okolica in v bližini graščina slovenskega pisatelja Janko Kersnika. Pri vlaku iz Ljubljane ob 12.36 čakalo bode zadostno število vozov in bodo ravnatoko na razpolago nazaj na vlak ob 9.47.

Slavnost v Logatcu. Prireditve v proslavo 25letnice moške podružnice Ciril - Metodove družbe, ki bo v nedeljo 4. avgusta, obeta vsem udeležencem mnogo lepe zabave. Vojaška godba št. 47 iz Gorice in slavno pevsko društvo »Slavec« iz Ljubljane jamčita vsakomur za glasbeni užitek. »Kolo sreče«, »vinska poskušnja«, »srečolov«, »ples«, »zrakoplov« in še mnogo zabavnih točk pa bodo gotovo zadovoljile vsakega udeleženca. Lepi senčnati vrt hotela »Kramar« bode spremenjen v pravi raj, ki bode zvečer idilično razsvetljen. Posrečilo se je dobiti krasno razsvetljavo, katera nam bode nadomeščala električne žarnice v vsej popolnosti. Umevno je, da bodo v okrašenih paviljonih stregle vrle dame in gospodične, ki vsakomur garantirajo, da ne bode zapustil Logatca ne lačen ne žejen. Prihitite torej vsi častilci Ciril - Metoda in prijatelji domače zabave v nedeljo 4. avgusta t. l. v Logatec kjer položite mali dar, domu na oltar!

Društvena naznanila.

Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani koje je bilo svojodobno občinstvu eno najbolj priljubljenih društev, pričelo je zopet redno delovati in priredi v nedeljo dne 4. avgusta t. l. na lepem senčnatem vrtu g. Antona Goršeta (restavracija Novi svet) svojo vrtno veselico. Ker je vstopnina nizka in program najraznovrstnejši se je nadejati, da bo poset te prireditve dokaj zadovoljiv. Godbo oskrbuje priznana dobra rudniška godba iz Zagorja ob Savi, petje pa, kot zadnje čase na veseljah običajno, neki potujoči pevci. Za dobro kapljico in dober prigrizek poskrbel bo g. Gorše. Komur še to ne bo dovolj, zabaval se bo lahko pri paviljonih, napravil bo lahko lov na srečo itd. Torej v nedeljo vsi na veselico zidarskega in tesarskega društva!

Priprave za proslavo desetletnice šišenskega Sokola, ki se vrši dne 4. avgusta t. l. so malodane dovršene. Kakor čujemo, bodo šišenske naprednjakinje poklonile ob tej priliki Sokolu za njegov prapov lastnoročno vezeni trak. Prireditve obe-

ta biti ena najlepših, kar se jih je v Šiški priredilo.

Spored proslave desetletnice šišenskega Sokola je sledeči: Na predvečer 3. avgusta t. l.: Ob 8. uri zvečer slavnostni občni zbor Sokola v Šiški pri Ančniku. V nedeljo 4. avgusta t. l.: Ob devetih dopoldne skušnja v telovadnici Narodnega doma; ob dveh popoldne odhod župnih društev in gostov v Šiško v skupnem sprevodu. (Društva se zbirajo ob polu 2. na vrtu Narodnega doma.) Ob 1/3. pozdrav gostov in župe in Spodnji Šiški, sprevod po Šiški, ob 4. uri popoldne javna telovadba ljubljanske župe in veselica.

Iz Kranja. V nedeljo, dne 4. avgusta vrši se v Kranju na korist sklada za gradnjo »Narodnega doma« velika ljudska veselica. Ob lepem vremenu v Zvezdi, ob slabem vremenu v sokolski telovadnici. Začetek ob 4. popoldne, vstopnina 20 v, preplačila se hvaležno sprejemajo. V šotorih se bo skrbelo po nizkih cenah za razna okrepčila; petje umetnih in narodnih pesmi; vrtljak, gugalnica z desko, igra z vrtilecom, srečolov itd. Kdor pozna slabe prostore, v katerih morajo živoritari naša napredna društva, vedel bo gotovo ceniti, kolike važnosti je ta veselica za boljši procvit družabnega življenja pri nas. Pričakujemo pa, da se te veselice udeležijo tudi iz vseh krajev Gorenjske, osobito pa iz Ljubljane, saj so Kranjci znani, da vseposod radi posejajo take priredbe.

Za slavnost Sokola v Idriji o priliki praznovanja 15 letnega obstoja se vrše najprirednejše vse predpriprave. Najzibavnejše je pač v telovadnici, kjer telovadke, telovadke in trgovsko-obrtni naraščaj naravnost tekmujejo v pridnosti in vstrajnosti, saj gre pokazati, na koliki višini telovadke izurjenosti se nahaja po petnajstletnem nepretrganem delu idrijski Sokol. Drugi zopet imajo skušnje za krasno moderno dramo, ki se na predvečer slavnosti vpripori v pivarni pri »Črnem orlu«. Veselici odsek, pomnožen za toliko in toliko članov in članic pa ima na skrbi okrašenje veselicega prostora in sicer vso oskrbo veselicega sporeda slavnosti. Že danes lahko rečemo, da bo kos svoji nalogi in poskrbel vse potrebno za pošteno razvedrilo po končanem sokolskem delu. Pri slavnosti sodeluje slavno godbeno društvo iz Idrije. Za ples bo rezerviran večji del dvorane pri »Črnem orlu«. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. Zunanji gosti naj blagovolijo naznaniti naravnost Sokolu v Idrijo čas odhoda, da se more pravočasno ukreniti radi avtomobilne zveze z Idrijo. Voznina z avtomobilom v Idrijo stane 2 K; vožnja traja pet četrt ure in je zanimiva zlasti po romantični dolini Zali. Povratek je poljuben in so ugodne večerne zveze železnice s postaje Logatec na vse strani.

Razne stvari.

*** Zrakoplovca pogrešajo.** Iz Londona poročajo: Na letališču v Hendonu sta se vzdignila v zrak angleška zrakoplovca Gatesy in Noel, da poletita v Pariz. Nastalo je slabo vreme. Od tega časa niso dobili nikakršnega poročila o njih. Boje se, da sta ponesrečila.

*** V harem pobegnili.** Sarajevska »Otažbina« poroča: Neki železniški uradnik je pred par dnevi srečal na ulici svojo hčer, ki je pred enim letom pobegnila od svoje rodbine ter utekla v harem nekega bogatega muslimana. Oče je napadel hčer, ji strgal obleko ter jo odpeljal domov. Dogodek je izzval v Sarajevu veliko senzacijo.

*** Kolera.** V preteklem tednu sta bila v csgradskem komitatu dva slučaja kolere. Kraj, kjer sta se pripetila ta dva slučaja, je oddaljen le 40 kilometrov od Maka, središča letošnjih velikih manevrov. Če bi se kolera še razširila, bodo najbrže odpovedali manevre. V par dneh odide vojaška sanitetna komisija v komitat.

*** Brezsrčna uprava družbe »White Star Line«.** Nesreča »Titanica« še ni pozabljena, še se niso posušile solze, ki jih je povzročila ta grozna nesreča. Še danes govore o onih junakih in o onih brezsrčnih, ki so bili na krovu te ogromne ladje, in nepozabni ostanejo oni godci, ki so pred gotovo smrtno igro igrali neustrašeno koral »Nearer my God to thee«. Ko se je ponosna ladja drobila, ko se je lomilo ogromno ledovje in vladal naokrog strah in groza, so ti neustrašeni junaki igrali tolažljivi koral. Niti en mož orkestra se ni rešil. In zdaj? Žene in otroci vzdihujejo doma in stegujejo roke po koščku kruha, ker — bogata družba »White Star Line«, ki razpolaga z milijoni, noče dati tem sirotam par kron pokojnine. Pač škandal!

*** Upor vojakov v Turkestanu.** Iz Petrograda poročajo: Preiskava proti upornim sapperjem v Turkestanu je sledeče dognala: 14. julija proti devetimi zvečer je nastal med 1. in 2. saperskim bataljonom pretep. Da po-

mirijo vojake, sta prihitela neki štabni kapitan in neki poročnik 1. bataljona. Poročnik je naskočil z golo sabljo vojake, toda kmalu se je težko ranjen zgrudil. Dobil je deset sunkov z bajoneti. Nato so vojaki združeno napadli častnika. Štabnega kapitana so razsekali in ga oropali. Tudi nekega drugega poročnika, ki je prišel svojim tovarišem na pomoč, so smrtno nevarno ranili. Nekega podčasnika in poročnika od drugega bataljona so usmrtili. Neki stotnik je bil lahko ranjen. Menijo, da je bil napad na častnike dogovorjen in da so vojaki medsebojni pretep samo markirali.

*** Policijski škandal v Novem Yorku.** Igralci, ki so bili zaradi umora Rosenthala aretirani, so ovadili tri policijske inšpektorje in več drugih oseb ki jih je lastnik igralnice podkupoval. Šef detektivov je izjavil, da sta on in pomožni policijski šef vedela že pred tedni, kdo da je povzročil umor Rosenthala. Vendar sta pa čakala, da izpoveda igralci. Hazardist Rose, ki je Rosenthala umoril, je priznal, da je vsako leto nabral četrto milijona mark v igralnicah in tolerančnih hišah za policijske poročnike Beckerja. Dobili so natančen zapisnik, iz katerega je razvidno, da je dobila policija vsega skupaj 16 milijonov mark. Zagovornik poročnika Beckerja je izjavil, da se bo, če njegov mandant izpove, podrla celo pravno poslopje v Novem Yorku. Vse priče, ki so dozdaj izpovedale in priznale, prosijo, naj se jih varuje, pred apši, da bi jih ti ali pa policijski agenti ne usmrtili. Preiskovalni sodnik je izjavil da se more policijski poročnik Becker le tedaj rešiti smrtne kazni, če popolnoma prizna svojo krivdo. Menijo pa, da se bo Becker raje dal usmrtiti, nego da bi odkril organizirani izsiljevalni sistem policije. Kako upravičen je strah obremenjenih priči, dokazuje to, da je bil italijanski gostilničar Verella umorjen, ker je policiji naznanil skrivališče nekega moža, ki je bil baje udeležen pri umoru Rosenthala. Dva apša sta ga včeraj ustrelila v njegovi lastni restavraciji, ki je bila znana kot lokal, kjer so se shajali razni zločinci. Kakih 20 prostitutk s svojimi prijatelji je bilo navzočih v restavraciji, katero je pri vrodu stražil poslovodja, bivši policist Cain. Cain bi moral nato gledati, da ne pridejo sumljivi ljudje v lokal. Morilci so prišli nemoteno v restavracijo, šli v privatno sobo Verella ter ga tam ustrelili, nakar so pobegnili. Neki nastavljenec Verellov jih je zasledoval. Morilci so streljali ter ga težko ranili. Dva morilca so dobili.

Proces proti atentatorju Jukiću in tovarišem.

(Zagrebska policija in atentat. — »Slovenec« v album.)

V Zagrebu, 31. julija.

Kdor je pozorno čital obtožnico proti Jukiću in drugovom, je naletel v njej na zagonetno mesto.

V obtožnici namreč stoji, da je že 27. maja prinesel neki deček policiji oni glasoviti zabojček z bombo, ki so jo Jukić in dva njegova tovariša skrila v duplino neke vrbe.

V obtožnici se nikjer ne pove, kaj je nato policija storila, ko je slučajno došla do tako senzacionalnega odkritja. Ali so te večje sestavljene bombe, kakor naglašala sama obtožnica, tako navaden predmet za našo policijo, kakor da je našla kak izgubljen dežnik?

Ali ni bila njena najprimitivnejša dolžnost, da poišče one, ki so to bombo tamkaj skrili?

Jukić je skoro na to došel po bombo, a je ni več našel. On je bil tako naiven ali abnormalen, da je šel skrit bombo v duplino neke vrbe, nekoliko korakov od ceste, v duplino, ki se je nahajala na vrbi v višini človeka in in se je lahko zagledala s ceste same.

Dragoceni svoj zaklad je pokril z listjem.

Toda ako je bil Jukić tako naiven, kaj naj rečemo o policiji, ki je brezbrizno pustila z vida ono vrbo, torej tudi Jukića, ki se je nemoteno lahko povrnil po svoj peklenski stroj, ne da bi ga pri tem kdo motil?!

Državni pravdnik, ki ga gotovo nikdar ne muči nikak problem, je z blaženim nasmehom odgovoril dr. Prebegu, ki je opozoril na to horendno brezbriznost policije, da policija ni mogla postaviti k vrbi stražnika, ker bi ga Jukić — opazil in na to pobegnil.

Ali si more kdo misliti naivnejši odgovor, kakor ga je dal državni pravdnik na dr. Prebegovo vprašanje? Policija je torej raje videla, da ne vznemiri lastnika bombe, kakor da bi vsaj poskušala izvedeti, kdo je ta junak! Zares, izredno obzirna policija!

No, danes na koncu razprave smo izvedeli o naši policiji še mnogo lepše stvari. Ne mislimo pri tem na divno policijsko preiskavo, v kateri so pravzaprav zasliševali člani dr-

žavnega pravdnika in v kateri v preiskavi se nahajajočih otrok še ponoči niso pustili na miru.

Danes se je namreč pri zaslišanju Dragotina Bubića dogladnalo, da je imela policija med onimi dijaki, ki so se družili z Jukićem in vedeli za pripravljeni atentat, — svojo ga konfidenta in sicer v osebi tega Bubića.

On je to sam v celotnem obsegu priznal!

Že preje se je govorilo, da je moral eden izmed teh dijakov policijski marsikaj izdati in izbrbljati, a na temelju teh izpovedb je potem policija tudi iz drugih izveleka razna »priznanja«.

V obtožnici se ni jasno videlo, da je to Bubić. Sedaj se je ta fakt v polni svetlobi pokazal pri obravnavi. Najprej je ta 16letni gojenec I. letnika na učiteljsko sam priznal, da je v preiskavi marsikaj »izfrljal«. Rekel je, da se je sam prijavil policijski, ker je slišal, da ga išče in ker se ni čutil krivega. Prijavil se je torej kot priča.

Njegov zagovornik dr. Katušić ga je vprašal:

»V kakem sorodstvu ste z detektivom Milinaričem?

Bubić: »On je moj ujec!«
Dr. Katušić: Ali ste ujuu doma kaj pripovedovali o Jukiću in o atentatu?

Bubić: Da, rekel sem mu, da se pripravljata atentat na Cuvaja...
Dr. Katušić: Kdaj ste mu to pripovedovali?

Bubić: 14 dni pred izvršenim atentatom!

Dr. Katušić: A kaj je on potem od vas zahteval?

Bubić: Rekel mi je, da bo šef policije Sporčić dal tistemu, ki mu izroči statut, ki kroži med dijaštvom, 60 kron!...

Za nekaj minut je nastala na to grobna tišina.

Državni pravdnik in predsednik senata sta bila tako osupla, da nista vedela, kako bi napravila konec tej neprijetni situaciji.

Ta Dragotin Bubić je bil član klerikalnega društva »Domagoja« in je pri obravnavi sam priznal, da je pravaš.

Bubić je torej pristen klerikalec, ki se je sicer družil s pravašem Jukićem in njemu nasproti odobral njegove načrte, za Jukićevim in njegovih tovarišev hrbtom pa opravljal posel policijskega konfidenta, ki je nosil vse na uho svojemu ujuu detektivu Milinariču ter sprejel za ta častni posel celo od policijskega šefa Sporčića 60 kron kot Judežovo plačilo.

In ta Bubić je 14 dni pred izvršenim atentatom obvestil policijo, da namerava Jukić usmrtiti komisarja Cuvaja, a ta policija ni ganila niti s prstom, da bi Jukićevo dejanje preprečila! To je takšna zagonetka, ki se da raztolmačiti samo s tem, da so v zagrebski policijski zavladale že prav take razmere kakor v ruski »ohrani«.

Radovedni smo, kaj bo k tem razkritjem rekel brumni »Slovenec«.

Ali se bo tudi tega policijskega konfidenta Bubića skušal otrestiti tako, kakor atentatorja Jukića?

Toda to bo šlo že nekoliko težje, ker se pri Bubiću pač ne bo mogel izgovarjati, da je liberalen pravaš, katere baje stranka prava ne priznava za svoje pristaše, ko je notorično znano in dokazano, da je bil Bubić član klerikalnega dijaškega društva »Domagoja«. Morda se bo »Slovenec« skušal sedaj iz zagate izmotati s tem, da je stvar z Bubićem — zlagana, ter se bo morda pri tem celo skliceval na razpravno poročilo uradnega lista »Narodnih Novin«, ki so dejstvo o Bubićevi zvezi s policijo in o njegovem konfidentstvu previdno popolnoma zamočale!

»Slovenec« je sposoben za vse, kadar mu gre za nohte, za to ni izključeno, da bo vso stvar proglasil za zlagano ali pa bo tudi Bubića kratkim potom natovoril — liberalcem.

(Telefonsko poročilo.)

Zagreb, 1. avgusta. Včerajšnja številka »Slov. Naroda« je bila tu zaplenjena. Zaplenjeni so bile tudi vsi drugi avstrijski listi, razen uradnih in poluradnih.

Zagreb, 12. julija. Današnja razprava se je pričela ob 8. dopoldne. Začetkom razprave se je oglašil k besedi 15letni Gjurjo Cvijić ter izjavil, da je večinoma, kar je izpovedal Dragotin Bubić, zlagano, razen onega, kar je pripovedoval o svojem sorodstvu z detektivom Milinaričem. Nato je bil zaslišan peti obtoženec Franjo Neidhardt.

Obtoženec je 18 let star, rojen in prirojen v Zagrebu, dijak 8. razreda realne gimnazije.

Neidhardt je pripovedoval, da je dal Jukiću pokvarjen smodnik v svrhu, da sestavi bombo. Dal mu je pokvarjen smodnik zato, da bi se mu ne posrečilo v resnici sestaviti bombe.

Predsednik: Med vašimi izpovedbami sedaj in preje je opaziti veliko razliko. Kako je to?

Neidhardt: Dovolite mi, kako se je postopalo z mano pri preiskavi?

Predsednik: Povejte!

Neidhardt: Vplivalo se je na me z obljubami, grožnjami in žalitvami, ter se me sililo, da bi izpovedal tako, kakor se je želelo.

Namestnik drž. pravdnika mu je rekel: Vi ste kukavica, ako ne izpovedate, da ste odobraval atentat. (Velika senzacija.)

Državni pravdnik dr. Marković: Kaj pa so vam obljubljali?

Neidhardt: Da me takoj izpuste na svobodo, ako povem ime onega dalmatinskega dijaka, ki je baje imel namen, da izvrši atentat na Cuvaja. (Ta dijak se piše Alfirević, kakor je zabeleženo v obtožnici. Alfirević je študiral v Zadru. Bil je tam aretiran, a so ga kasneje izpustili. Nato je brez sledu izginil. Op. ured.)

Ker nisem hotel ustreči tej želji, so mi zabranili dobiti hrano od zunaj ter me zaprli v samotno celico. Takrat mi je eden izmed uradnikov rekel, naj raje izpovem kar oni žele, da me ne bodo nadalje mučili, češ, da bom itak lahko pri obravnavi svoje izpovedbe popravil. V preiskavi sem izjavil, da nisem niti za atentat, niti proti atentatu. Toda preiskovalni sodnik je po svoje sestavil zapisnik, češ, da ne more drugače.

Priznam, da sem bil prireditelj koncerta srednješolskih dijakov, na katerem je Gostinčar deklamiral Jukićevo pesem »Zlotvor« (ki jo je »Slov. Narod« priobčil pred par dnevi). To pesem sem dal deklamirati, ker je bila predložena v cenzuro policiji in ker je policija izrecno dovolila, da se sme na naši prireditvi deklamirati.

Z Jukićem sva bila prijatelja in podpiral sem ga po svojih močeh, ker sem videl, da se nahaja v veliki bedi.

Državni pravdnik: Vi ste po atentatu obžalovali, da se ni posrečil?

Neidhardt: Samo rekel sem, da je škoda, da sta poginila dva nedolžna človeka.

Državni pravdnik: A kaj bi bilo bolje?

Neidhardt: Jaz sem samo obžaloval, da sta padli dve nedolžni žrtvi!

Zagovornik dr. Prebeg: Ali je res, da je hotel Jukić Cesarca v Tuškoucu vreči iz čolna v ribnik?

Neidhardt: Da, to je res! (Državni pravdnik se smeje.)

Zagovornik dr. Popović: Vi se temu smejete, toda jaz bi vam samo želel, da bi se vi vozili v čolnu s Jukićem! (Velika veselost v avditoriju!)

Zagovornik dr. Prebeg: Kako je vplivala na vas uvedba komisarja?

Neidhardt: Obsojal sem ga, ker sem bil prepričan, da ni bilo nobenega povoda za uvedbo komisarja.

Zagovornik dr. Popović: Ali poznate francoskega znanstvenika dr. Allaina?

Neidhardt: Da, poznam ga! Bil je pri mojemu stricu v Zagrebu in je čisto delal hipnotizerske eksperimente. Hipnotiziral je tudi mene in izjavil, da sem prav dober medij. To je bilo približno pred štirimi leti. Takrat je tudi izjavil, da sem zelo lahko pristopen sugestiji in da bom zaradi tega še mnogo trpel v življenju.

Predsednik: Zakaj pa niste ovadili Jukićevo nakano glede atentata?

Neidhardt: Nisem smatral za potrebno, ker je o Jukićevi nakani vedel in govoril vsi Zagreb. Sicer pa Jukiću prav gotovo ni treba sodnika, marveč samo zdravnika.

Nato se je dvignil zagovornik dr. Popović ter ostro napadel policijo, ki konfiscira v listih vsa, še tako objektivna poročila o obravnavi. Govornik je zatrjeval, da je policija zabranila priobčiti vse predloge zagovornikov in zaplenila tudi njihove govore. Povdarjajoč, da so objektivna in izčrpna poročila v listih semtertja najuspešnejši dokazilni material, je predlagal, naj se sodni senat obrne na kraljevskega komisarja Cuvaja s prošnjo, da naj dovoli svobodno poročanje o tem procesu.

Predsednik: Gospod zagovornik, ta stvar ne spada semkaj.

Državni pravdnik: Jaz ne morem na to ničesar odgovoriti. Dr. Popović: To vam prav rad verjamem! (Viharna veselost!)

Ob pol 11. je predsednik odredil kratek odmor. Med odmorom je prišlo do ostrega spopada med navzočimi časnikarji in državnim pravdnikom. Časnikarji so klicali državnemu pravdniku: Koristite poročila o obravnavi v uradnih »Narodnih Novinah«. Ta poročila so lažljiva ne pa naša. Škandal je to, ker mora takšna poročila s svojimi žaljivimi plačevati ljudstvo!

Državni pravdnik si iz zagate ni vedel pomagati drugače, kakor da je zbežal iz dvorane.

Po odmoru je bil zaslišan 16letni Kamilo Horvatin, doma iz Vazraždina, gojenec I. razr. trg. akademije. Izpovedal je, da se je 19 dni pred atentatom seznanil z Jukićem. Nekega dne je pač predlagal, naj bi žrebali o tem, kdo da naj komisarja Cuvaja usmrti. Toda storil je to samo zaradi tega, da bi na ta način Jukića odvrnil od zamišljenega atentata. Horvatin je naglašal, da ni bilo glade atentata ničesar dogovorjenega, marveč, da je samo Jukić neprestano govoril in sanjaril o atentatu. Tudi drug obtoženec Cvijić je z nova poudarjal, da je neresnična trditev, kakor da bi se bili Jukić in njegova družba dogovarjali radi atentatov na razne dostojanstvenike v Avstro-Ogrski monarhiji, marveč nasprotno je res, da je Jukić govoril samo o atentatu na komisarja Cuvaja. Nato je predsednik odredil zopet odmor, ki je trajal do 1. popoldne.

Ob 1. je sodišče jelo zasliševati 19letnega Romana Horvata iz Vinkovcev, gojenca IV. letnika na učiteljsko.

Telefonska in brzojavna poročila.

Komisarijat na Hrvaškem.

Dunaj, 1. avgusta. List »Zeit« je javil, da na jesen odstopi Cuvaj in da bo na njegovo mesto imenovan ban. Ogrski ministrski predsednik demantira to vest in pravi, da ni misliti na odstop komisarja Cuvaja, zlasti sedaj ne, ko se je dokazalo, da si je pridobil velike zasluge za vzdrževanje miru na Hrvaškem.

Poset ministra Berchtolda v Romuniji.

Dunaj, 1. avgusta. Vnanji minister bo potoval koncem meseca avgusta na Romunsko, kjer ga bo sprejel kralj Karel v posebni nastopni avdijenci.

Nesreča v Trstu.

Trst, 1. avgusta. Pri neki vzpenjači se je utrgala danes vrv, vsled česar sta padla dva voza in se razbila. Pri tem sta se smrtno ponesrečila 2 vojaka.

IV. Jugoslovanska umetniška razstava v Belgradu.

Belgrad, 1. avgusta. Prvotno se je nameravalo prenesti IV. jugoslovansko umetniško razstavo v Sofijo. Iz neznanih vzrokov se je sedaj ta načrt opustil in razstavni odbor je že na svoje stroške vračati umetnikom one umotvore, ki niso bili prodani.

Revolucija v Albaniji.

Solun, 1. avgusta. Arnavti iz Kasele so napadli dva bataljona turške vojske, ki sta bila na potu iz Albanasa v Lješ. Turki so se morali umakniti, na kar so Albanci zasedli Lješ in San Giovanni di Medua. Pred mestecem Krojo stoji vstaja in se pripravljajo, da si osvoje to mesto.

Dogodki na Turškem.

Carigrad, 1. avgusta. Zatrjuje se v političnih krogih, da bo po razpustu parlamenta odstopilo tudi Muktartjevo ministrstvo. Nov kabinet bo sestavil Kiamil paša.

Solun, 1. avgusta. 40.000 upornih Albancev koraka proti Skoplju. Pri Dinovi je prišlo do krvavega boja med bolgarskimi četniki in turškimi vojaki. Boj je trajal vso noč.

Solun, 1. avgusta. Zastopniki štirih albanskih sandžakov, skupaj 250 delegatov, je pod vodstvom Mehmed paše izročilo albanski komisiji zahteve na Kosovem zbranih Albancev. Ena glavnih zahtev je, da se tekom 24 ur razpusti parlament, sicer da bodo Albanci z orožjem razgnali državni zbor.

Solun, 1. avgusta. Včeraj je bil izvršen bombni atentat v Ohridi. Škode ni bilo nobene in tudi ranjen ni bil nihče. V Resni je eksplodirala bomba, ki so jo baje vrgli bolgarski četniki.

Carigrad, 1. avgusta. Položaj v mestu je skrajno nevaren. Neprestano krožijo po mestu vojaške patrulje, ker se je vsak trenutek bati vstaje.

Izpuščen ruski vohun.

Berolin, 1. avgusta. Stotnika Kosteviča, ki je bil aretiran, kakor znano, zaradi vohunstva v prid Rusije, so danes izpustili iz zapora.

Ustaja na otoku Ikariji.

Berolin, 1. avgusta. »Vossische Zeitung« poroča, da se je prebivalstvo otoka Ikarija dvignilo ter zajelo vse turške oblasti. Nato je proklamiralo na otoku suvereniteto grškega kralja ter razobesilo na javnih poslopih grške zastave.

Pogajanja med balkan. državami.

London, 1. avgusta. »Times« zatrjuje, da so se v zadnjem času vršila med Srbijo, Bolgarsko in Grško pogajanja v svrhu enotnega postopanja na Balkanu. Ta ententa je naperjena proti Turčiji.

Železnica na železnici.

Rio de Janero, 1. avgusta. Na centralni braziljski železnici sta trčila drug ob drugega dva osebna vlaka. Sto ljudi je mrtvih in ranjenih. Podrobnosti še ni.

Gospodarstvo.

— Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. V mesecu juliju vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 2.538.608 K 60 v; dvignilo pa se je 2.438.779 K 79 v. Stanje koncem julija 15.013.809 K 33 v.

naznanja, da se vrši danes ob 9. zvečer sestanek pri »Novem svetu« (Prešernova soba). Na dnevnem redu je pogovor glede udeležbe pri izletu ljubljanske Sokolske župe v Siško. Oni bratje, ki so zaposleni in ne morejo priti naj pisмено naznanijo svojo udeležbo do petka opoldne pri bratu Janušiču Dunajska cesta. Odbor.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Mnenje gospoda dr. Al. Craciunescija, poleti v Herkulesbadu (Mehadia); pozimi v Opatiji.

Gospod J. Serravallo

Trst.

Uspehi, ki sem jih dosegel z Vašim Serravallovim kina-vinom z železom, so bili tako povoljni, da ne bi mogel biti sedaj brez njega. Veseli me, da Vam morem poročati, da je to vino mnogo boljše od vseh sličnih izdelkov.

Herkulesbad, 14. maja 1909.

Dr. Al. Craciunescu.

Kdor se je navadil

kožo na glavi in lase redno vsak teden enkrat umivati, bo spoznal, da ga ni boljše sredstva, ohraniti lase zdrave in krepke. Pixavon ne čisti samo las in glave na koži, nego kotran, ki ga obsega naravnost poživljuje deluje na lasišče. Že po nekoliko umivanjih s Pixavonom bo vsakdo začutil dobrodejni učinek. Pixavon je torej resnično najboljša metoda za negovanje kože na glavi in jačenje las. Stelenica, ki zadošča za več mesecev, stane dve in pol kroni. — Vse boljše brivnice izmivajo lase s Pixavonom.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 1. avgusta 1912.

Termin.

Pšenica za oktober 1912. . . za 50 kg 11.42
Pšenica za april 1913 . . . za 50 kg 11.75
Rž za oktober 1912 . . . za 50 kg 9.25
Oves za oktober 1912 . . . za 50 kg 9.50
Koruza za avgust 1912 . . . za 50 kg 8.94
Koruza za maj 1913 . . . za 50 kg 7.44

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 30-76 mm

avg.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
------	----------------	-----------------------	------------------	---------	------

31.	2. pop.	735-9	23-0	sr. jvjzh.	del oblak.
»	9. zv.	735-1	18-0	sl. szah.	jasno
1.	7. zj.	734-3	14-4	brezvetr.	megla

Srednja včerašnja temperatura 19-3°, norm. 19-7°. Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Kavarna Central.

Danes in vsak dan

vso noč

KONCERT

nanovo došlega

2694

dunajskega damskega elit. orkestra.

Z veselošovanjem Štefan Miholič kavarnar.

Zahvala.

Za vse ljubeznive dokaze blagega sočutja, ki so nam došli tekom dolge bolezni in ob smrti naše nepozabne matere, gospe

Alojzije Windischer

zlasti pa za lepe vence ter za ljubeznivo spremstvo na zadnji poti, izrekamo svojo najpriščnejšo zahvalo. 2700

V Ljubljani, dne 31. julija 1912.

Žalujejo ostali.

Učenca za pekarijo

sprejme pod jako ugodnimi pogoji
Ivan Svigelj, lastnik pekarije v Borovnici.

V najem ali na račun se išče
dobro ideča 2654

gostilna

Ponudbe je poslati pod:
„Gostilna“ pošto ležeče, Ljubljana.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 št. 119
državnega zakonika z
dodatim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi
kazenski postopek zadeva-
jočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v.,
po pošti 5 K 60 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7.

priloga

kanceljski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovični in barvani papir

Razete s pisemskim papirjem.

Žrgovske knjige
v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zalaoga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izbor

vseh pisarniških potrebščin, svinčnikov, peres, poročnikov, radirk, kamenčkov, tablic, goblet, črnih itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice

pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinjših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v platno in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiči.

Noteti in tiskalniki.

Išče se stanovanje

z novembrom z dvema sobama in pritliklinami za dve osebi v bližini realke. — Ponudbe pod „Išče se stanovanje“ upravnistvu „Slovenskega Naroda“. 2665

Stanovanje

z 2 oziroma 3 sobami in vsemi pripadki se odda takoj ali za pozneje.

Kje, pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Samostojen 2666

korespondent

izvežban tudi v drugih strokah pisarniškega poslovanja,

želi službe.

Izpričevala na razpolago. — Ponudbe pod „A. B. 42“ upravi „Slov. Naroda“.

Odda se 2702

lepo stanovanje

v prvem nadstropju, z dvema sobama, kopalnico in pritliklinami

za novembrov termin ev. za takoj.

Poizve se

v trgovini A. Sušnik, Zaloška cesta

Stanovanje

v novi vili pod Rožnikom,

sestoječe iz dveh sob, verande, posel-ske sobe in pritliklin, 2699

se odda mirni stranki z novembrom.

Poizve se:

Sv. Petra nasip št. 21, II. nadstr.

Hotel pri pošti

v Kranjski gori 2494

se priporoča cenj. izletnikom, turistom in potnikom. — Novo opremljen! — Lepa poletna stanovanja. Dobra kuhinja.

Lastnik Jakob Pečar.

Trgovsko posestvo

na Koroškem

v občini Galicija pri Celovcu in sicer enonadstropna hiša z gostilno in trgovino z meš. blagom, s 3 posebnimi gospodarskimi poslopi, kegljiščem, prav lepim vrtom dalje zemlja (grunt) z majhno hišo in gospodarskim poslopjem, domači mlin, turbinska žaga za deske, vodna moč, naposled sveta v izmeri 35 ha, 43 a 19 m², vse stoječe v najboljšem obratu, se za 55000 ugodno proda z vso opremo vred. Naslov v upravnistvo. „Slov. Naroda“. 2676

Pozor!!

!! Za sladokusce !!

Najfinjša namizna olja brez duha za družine, gostilne, jedilnice. Narobe se izvršujejo točno in skrbno zavite ter z obratno pošto po povzetju v posodah po 5 kg in naprej, vstevši omot, franko poštarina: fino olje prima po K 1:80 — 2:— liter izredno fino „ 2:40 — 2:80 „ izredno subline „ 3:— — 3:50 „ Cisto oljčno fino „ 2:20

Narobe s točnim naslovom prosim poslati na skladišče olja

Reka, ulica Giuseppe Parini št. 9.

S spoštovanjem E. P. Marče.

Išče se soba brez oprave

v pritlikju ali v prvem nadstropju, s posebnim vhodom, v bližini pošte, sodnije ali gledališča. 2686

Ponudbe upravnistvu „Slov. Naroda“.

Dober brivski pomočnik

se sprejme takoj

pri 2683

M. Podkrajšku, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

V trgovino z manufakturnim in meš. blagom se takoj sprejme 2697

mlad trgovski pomočnik.

Ponudbe pod

„Priden“ upravnistvu „Slov. Naroda“.

Zanesljivega 2698

brivskega pomočnika

zmožnega slovenskega in nem. jezika

sprejme takoj

Franc Švadlena, brivec, Bled, pri zdrav. domu.

Dva gospoda

se sprejmeta 2681

na hrano in stanovanje

s 15. avgustom.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Stanovanje

s 3 sobami s pritliklinami s posebnim vrtom in paviljonom

se odda za avgustov ali novembrov termin

na Kuhnovi cesti št. 21 v I nadstropju.

Tam je tudi prosto stanovanje 1 soba in kuhinja v podstrežju.

Trgovski lokal

prostoren, z večjimi izložbenimi okni

išče ali takoj prevzame

dunajska tvorniška firma za ustanovitve trgovine na drobno. — Najboljša lega za nadrobno prodajo: Glavni trg ali Stritarjeva ulica. — Pismene ponudbe z navedbo cene in event. skico pod „Vorwärts 5000“ na Dunaj, Postamt 88

Izredna prilika!

Trgovina z mešanim blagom

s trafiko in gostilno,

vsako posebej v svoji hiši, se da takoj v zakup, ker lastnik stopi v privatno življenje. Staro mesto, že 17 let obstoječe, trgovanje z deželimi produkti, pol kilometra od prihodnje železniške postaje. Nadatka 6000 K. Vprašanja na E. Röthel, Podzemelj pri Metliki na Dolenjskem. 2612

Antikvarično

se kupi:

Jurčič:

Zbrani spisi

III, VIII. in XI. zv. — Ponudbe na

„Narodno knjigarno“

v Ljubljani.

Moderno, solnčno stanovanje

s štirimi prostornimi sobami in vsemi pritliklinami

se odda za novembrov termin.

Pojasnili v Slomškovi ulici 7, I. nadstropje.

Namizno grozdje

najfinjša vrsta, za zdravilne namene in desert, sveže potrgano, zavoj s 5 kg K 350. Čebelni med, zajamčeno naravnost, najfinjša kakovost, pušica s 5 kg K 7.—. L. Altneu, Versecz 43, Ogrsko.

Enonadstropna najemniška hiša v Celju

s tremi prodajalniškimi prostori, velikim dvoriščem in vrtom, s postranskimi poslopi za stanovanje — za vsako obrt ali kupčijo posebno pripravno, meri 593 m², vrt pripraven za stavbišče, meri 522 m², se proda takoj. 2701

Več se izve v Celju, Gosposka ulica 30.

Lepo stanovanje

s 5 velikimi sobami, kopalno sobo in potrebnimi pritliklinami, s porabo vrta se odda prav blizu Tivolskih nasadov za avgust.

Eventualno tudi 2660

hlev za 3 konje.

Kje, pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-52 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) (direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.)

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-31 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice.

3-32 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vllissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-44 zvečer. Osebn. vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-00 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Berlin.

8-15 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Trz, Kranja.

9-13 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-33 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trz, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 273

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 101 vplačili.

„SLAVIJA“

... vzajemne zavarovalne banke v Pragi. ...

Reservni fond K 53,750.388-24. — Izplačane odškodnine in kapitalne K 110,300.003-01.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsakozki slovansko-narodno upravo.

Vsa pojavnost daje cigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljše sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Telefon št. 16.

Leta 1837. ustanovljena delniška družba

427

Telefon št. 16.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekture in stavbotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kozelah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Lokal

na vogalu Kongresnega trga in Vegove ulice
(sedaj uradniško konsumno društvo)
se odda v najem s 1. novembrom t. l.

Natančneje se izve 2059

v pisarni stavbenika g. Roberta
Smolewskiego, Rimska cesta 2.

Tvornica motorjev,

zelo solidna posebno glede kakovosti, pošiljanja, cene in plačilnih pogojev 5215

išče samo dobro vpeljanč, marljive

zastopnike

za razpečavanje tvorniških izdelkov
proti visoki proviziji. — Cenjene dopise pod
„Motori Nro 62270“ na anončno ekspedicijsko Heinrich Schalek, Dunaj I. Wollzeile 11.

Naznanilo prodaje.

Vsled sklepa upniškega odbora in dovolila c. kr. dež. sodnije v Ljubljani se

trgovina tvrdke Franc Souvan sin

v Ljubljani na Mestnem trgu

sedaj nadaljuje ter se vse v konkurzno maso te tvrdke spadajoče manufakturno in modno blago, kakor: moško in žensko sukno, svila, preproge, odeje, zastori, zagrinjala, linolej, pletenine, bela kotonina, platno, podloge itd.

prodaja po zelo nizkih cenah.

Prodajalo se bo vsak dan od 8. do 12. dop. in od 2. do 7. pop. izvzemši ob nedeljah in praznikih.

V Ljubljani, dne 25. julija 1912.

Dr. Fran Tekavčič,

odvetnik v Ljubljani kot upravnik konkurza.

Elegantno

2611

stanovanje

s 6 sobami, erkerjem in pritlikinami
z vsem konfortom (razgled na park)

se odda z novembrom t. l.

Natančneje se izve

na Slovenskem trgu 3.

I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani
pozivlja

2680

vse hišne posestnike,

da prazna stanovanja

pravočasno naznanijo

v društveni pisarni, Gosposka

ulica št. 20, od 6. do 7. zvečer.

Tukaj se dobijo tudi vse tiskovine,

katere hišni posestniki potrebujejo.

Deželni zbor kranjski in deželne finance

Spisal bivši deželni glavar Fr. pl. Suklje.

Dobi se v

„Narodni knjigarni“ v Ljubljani.

Cena: 1 K 80 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Lepa mesečna soba

se takoj odda, eventualno tudi s hrano.

Tudi se sprejme nekaj gospodov

na opoldansko hrano.

Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

BLUZE,

krila, kostume, plašče, peletine, predpasnike,

otroške oblekice

plaščke, klobučke, havbice, čepice,

higijenične potrebščine za novorojenčke

in vsako modno blago pošilja na izbiro

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9.

Umetni in trg. vrtnar**Ivan Bizovičar**

Ljubljana, Kolezijske ul. 16

1542 izvršuje

šopke, vence in bukete

za razne prilike. — Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.

Prodaja cvetlice, raznovrstne

sadike cvetic in zelenjavo.

Piramidna in kroglasta lavorjeva

drevesa ter dekorativne cvetlice

v veliki množini po zmernih cenah.

Naročila na deželo hitro in vestno.

Na dohodu in drobno

po nizkih cenah priporočam svojo

bogato založeno

27

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.

354 Devoconalije

in vse vrste blago za božja leta.

Tvorniška zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof

Ernest Jovnikarjev naslednik

Dunajska cesta, v bližini poštnice št. 6.

9.000.000

kvadratnih metrov letnega svetovnega konsuma ima

Ruberoid.

Najboljše kritje Ruberoid rdeč

za vse stavbe, tvornice, za stanovanja in šole

gospodarska poslopja itd. — cerkve vile itd.

Varujte se ponaredb.

Brošure, vzorci in proračuni zastoj.

R. Avenarius, Dunaj III/2

Bechardgasse 16.

Prva borovska orožnotovarniška družba**Borovlje Peter Wernig Koroško**

družba z omejeno zavezo.

Na I. mednarodni lovski razstavi odlik. z državno kolajno.

Izdeluje najnovejše in priznane prvovrstne puške vseh

sestav, za drob in kroglo z najboljšim strelnim učinkom.

Bogata zaloga browning-, Steyer in drugih

avtomatičnih pištol, samokresov, zračne puške, sploh vse v stroko spadajoče orožje

Prezema vsakovrstna popravila in predelovanja pod polnim jamstvom in po najnižji ceni. — Ceniki brezplačno in pošt. prosto.

629

630

631

632

633

634

635

636

637

638

639

640

641

642

643

644

645

646

647

648

649

650

651

652

653

654

655

656

657

658

659

660

661

662

663

664

665

666

667

668

669

670

671

672

673

674

675

676

677

678

679

680

681

682

683

684

685

686

687

688

689

690

691

692

693

694

695

696

697

698

699

700

701

702

703

704

705

706

707

708

709

710

711

712

713

714

715

716

717

718

719

720

721

722

723

724

725

726

727

728

729

730

731

732

733

734

735

736

737

738

739

740

741

742

743

744

745

746

747

748

749

750

751

752

753

754

755

756

757

758

759

760

761

762

763

764

765

766

767

768

769

770

771

772

773

774

775

776

777

778

779

780

781

782

783

784

785

786

787

788

789

790

791

792

793

794

795

796

797

798

799

800

801